

Zorgen voor elkaar 2008-2011

Beleid op het terrein van de WMO en de gezondheidszorg

“Waarom moeilijk doen als het samen kan.”

Loesje

Inhoudsopgave

1	Algemene Inleiding	5
1.1	inleiding	5
1.2	Algemene kaders en visie van de raadswerkgroep	7
1.3	Burgerparticipatie	8
1.4	Communicatie	11
2	Leefbaarheid en sociale samenhang in kernen, wijken en buurten	15
3	Integraal Jeugdbeleid	25
4	Het Zorgloket	35
5	Mantelzorg	45
6	Vrijwilligers(werk)	53
7	Kwetsbare groepen	61
8	Voorzieningen	73
9	Maatschappelijke opvang, Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en Verslavingszorg	79
10	Openbare Gezondheidszorg	85
11	Financiën	93

1 Algemene Inleiding

1.1 Inleiding

Zorgen voor elkaar. Met deze boodschap presenteert de gemeente Oisterwijk in de voorliggende nota het beleid op het brede terrein van welzijn, zorg en gezondheid voor de periode 2008 tot en met 2011. Deze nota legt de nadruk op het zorgen voor *elkaar*. Want waarom moeilijk doen als het *samen* kan? Het gaat dan ook over wederzijdsheid en het leggen van verbindingen. Verbindingen tussen mensen onderling, tussen mensen en maatschappelijke organisaties, maar ook tussen mensen en gemeente. Dat mensen zich kunnen en willen verbinden, met andere woorden, mee doen aan de samenleving, is een centraal uitgangspunt in de nota die voor u ligt. En nodig om voor elkaar te kunnen zorgen.

In deze nota gaat het ook over het leggen van verbindingen tussen beleidsdoelen en acties om ze te bereiken: u vindt in deze nota dan ook de zaken die we graag op het terrein van welzijn, zorg en gezondheid willen bereiken. En een doorkijk naar de aanpak die ons daarbij voor ogen staat. De gemeentelijke ambities zijn daarbij gecentreerd rond 3 begrippen: activeren, voorkomen en ondersteunen.

Met deze nota voldoet de gemeente aan de vereisten van 2 wetten: de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV). De gemeente heeft ervoor gekozen om het beleid vanuit deze 2 wetten te bundelen vanwege de raakvlakken.

Deze nota is tot stand gekomen in samenwerking met raads werkgroep WMO. De raads werkgroep heeft daarbij steeds de visie en kaderstelling geformuleerd waarbinnen vervolgens het beleid verder ontwikkeld is en wordt.

Opzet en leeswijzer

In deze nota vindt u allereerst de door de raads werkgroep geformuleerde verbindende visie en uitgangspunten van de nota (1.2). Dit wordt gevolgd door een algemeen gedeelte over 2 belangrijke aspecten van beleid: burgerparticipatie (1.3) en communicatie (1.4).

In de hoofdstukken daarna worden de onderwerpen van de prestatievelden van de WMO besproken. Het gezondheidsbeleid wordt daaraan als 'extra prestatieveld' toegevoegd. Elk hoofdstuk is daarbij volgens hetzelfde stramien opgezet:

- Allereerst wordt de **visie en kaderstelling van de raads werkgroep WMO** op het beleidsterrein gepresenteerd. Deze kaderstelling vormt de basis waarmee het college vervolgens aan de slag is gegaan (en gaat) en waarvan in deze nota de kaders zichtbaar worden in de volgende onderdelen;
- Een **schematisch overzicht** waarin de doelstellingen, speerpunten, actiepunten en het meetkader van het prestatieveld voor de komende 4 jaar opgenomen zijn. Dit schema fungeert ook als **samenvatting** van het beleid op het prestatieveld;

- Een tekstuele **toelichting** op dit schema waarin keuzes worden beargumenteerd en waarin benodigde middelen worden onderbouwd. Ook wordt in dit gedeelte een overzicht van de linken met andere beleidsterreinen gegeven.

De nota wordt afgesloten met een totaaloverzicht van de financiën rondom WMO en gezondheid. Uit deze eerste, voorzichtige financiële prognose blijkt dat de plannen in deze nota waarschijnlijk budgettair neutraal uitgevoerd kunnen worden.

U zult tijdens het lezen merken dat het ene prestatieveld in deze nota meer uitgewerkt is dan het andere. Afhankelijk van de mate waarin de activiteiten in een prestatieveld al opgestart zijn, fungeert deze nota dan ook als kadernota (waarbinnen nog plannen uitgewerkt moeten worden) dan wel als uitvoering- en verbeteringsplan.

1.2 Algemene visie en kaderstelling van de raadswerkgroep

Voor wie doen we het?

Meedoen betreft alle burgers. Deze nota is dan ook gericht op de gehele Oisterwijkse bevolking. Een aantal doelgroepen krijgt daarin, vanwege de kwetsbaarheid of vanwege het belang, expliciete aandacht: jeugdigen, kwetsbare groepen, ouderen, mantelzorgers, vrijwilligers, mensen die maatschappelijke of geestelijke opvang nodig hebben, verslaafden en mensen met gezondheidsrisico's.

Wie willen we zijn?

- We willen een gemeente zijn die nadruk legt op de kracht van mensen en hun **zelfredzaamheid** en eigen verantwoordelijkheid. Die zelfredzaamheid willen we ook stimuleren, onder andere door te investeren in vrijwilligerswerk, mantelzorg en initiatieven van Oisterwijkers om kernen en wijken leuker en leefbaarder te maken;
- We willen een gemeente zijn die **solidariteit** als belangrijk uitgangspunt van beleid neemt. Dit betekent: de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Dit leidt onder andere tot inkomensafhankelijke bijdragen;
- We willen een gemeente zijn die **de klant centraal** stelt. Dit betekent dat ernaar gestreefd wordt om vraaggericht te werken, om daar waar mogelijk maatwerk te leveren en dienstverlening dichtbij de klant te organiseren. Om dit te realiseren wil de gemeente ook burgers en cliënten in de gelegenheid stellen om mee te denken over beleid (burgerparticipatie) en om hun mening te geven (*cliëntonderzoek*);
- We willen een gemeente zijn die investeert in samenwerking met en tussen maatschappelijke partners en burgers. De gemeente vervult de rol van regisseur in de ontwikkeling van een **sterke keten**.

Welke doelstellingen willen we bereiken?

De gemeente wil bereiken dat Oisterwijkers **actief meedoen** aan de samenleving en dat maatschappelijke **uitval** wordt **voorkomen**. Daarbij gaat ze er van uit dat Oisterwijkers in eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor het vinden van zorg en ondersteuning die ze daarbij nodig hebben, bijvoorbeeld in de eigen omgeving. Oisterwijkers zijn met andere woorden, zo **zelfredzaam** mogelijk. Pas wanneer zij die oplossingen en noodzakelijke hulp niet zelf kunnen vinden, kunnen ze een beroep doen op de gemeentelijke overheid.

De gemeente ziet in het verlengde hiervan 3 ambities voor zichzelf en voor maatschappelijke partners en burgers weggelegd:

- 1 Het gaat er om Oisterwijkers te **activeren** om mee te doen aan de samenleving en zelfredzaam te zijn;
- 2 Te **voorkomen** dat Oisterwijkers daarbij uitvallen of een beroep moeten doen op voorzieningen (preventie);
- 3 En hen te **ondersteunen** als meedoen niet meer helemaal zelf of met de eigen omgeving lukt.

Op de volgende pagina vindt u een schema waarin deze ambities worden gekoppeld aan acties die in deze nota worden voorgesteld.

Welke uitgangspunten hanteren we daarbij?

- De gemeente gaat uit van de **mogelijkheden** die mensen hebben, niet van hun beperkingen
- Oisterwijkers die aangewezen raken op diensten en voorzieningen die de gemeente biedt, moeten **keuzevrijheid** hebben.

Enkele voorbeelden uit de nota.

1.3 Burgerparticipatie en WMO raad

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning verplicht de gemeente om haar burgers te betrekken bij het ontwikkelen van beleid. De gemeente mag zelf beslissen hoe zij dat wil doen. In Oisterwijk onderscheiden we twee trajecten voor burgerparticipatie:

- Traject WMO raad;
- Integrale participatie.

In Oisterwijk hebben we ervoor gekozen om een WMO Raad in te stellen. De voorbereiding en benoeming van de leden van deze raad heeft in 2007 plaatsgevonden. Bij de voorbereiding zijn de Oisterwijkse belangenorganisaties uitgebreid betrokken. Hun bijdrage aan het proces staat weergegeven in het Rapport 'Burgerparticipatie in Oisterwijk'. De WMO Raad is in oktober 2007 geïnstalleerd. De raad bestaat uit 7 personen, die onafhankelijk zijn en op eigen titel deelnemen, maar wel affiniteit met de doelgroepen of de materie hebben. De Raad zal zich vooral gaan richten op het formele beleidstraject. Dat wil zeggen dat zij op verzoek van de gemeente advies geeft over de beleidsnota's die de gemeente heeft geschreven. Daarnaast mag de raad ook ongevraagd advies geven over alles wat met de WMO te maken heeft. De WMO Raad adviseert het College van Burgemeester en Wethouders. Hun adviezen worden schriftelijk uitgebracht en samen met de betreffende beleidsstukken aan de gemeenteraad aangeboden.

Het advies dat de WMO raad heeft geschreven ten aanzien van deze nota vindt u op de website van de gemeente, www.oisterwijk.nl. Daarin is ook te vinden wat het college met het advies heeft gedaan.

Daarnaast onderscheiden we de integrale participatie: de inbreng die burgers, cliënten en belangenorganisaties hebben bij beleidsvoorbereiding en -uitvoering. Het hebben van een WMO Raad ontslaat de gemeente immers niet om in contact te treden met burgers over het te ontwikkelen beleid. De inbreng van burgers is immers noodzakelijk om goed te weten waar het beleid zich precies op moet richten en welke keuzes er gemaakt dienen te worden. De gemeente Oisterwijk hecht erg veel waarde aan deze interactieve manier van beleid vormen, en heeft daar een intern traject voor opgesteld voor haar medewerkers. In een eerder stadium is de gewenste mate van interactiviteit conform de participatieladder, vastgesteld op 'adviseren plus'.

Bij de totstandkoming van deze WMO nota zijn burgers en belangenorganisaties uitgebreid betrokken. Het resultaat zal voor hen dan ook herkenbaar moeten zijn.

Bij de totstandkoming van de nu voorliggende nota zijn op de volgende manier burgers en organisaties uit het veld betrokken:

Leefbaarheid en sociale samenhang in kernen, wijken en buurten

Met betrekking tot leefbaarheid zijn gesprekken gevoerd met wijkraden en wijkcentra, projectuitvoerders zoals Twern, Bibliotheek, WoonZorgService in de Wijk en heeft er een interactieve startbijeenkomst plaatsgevonden met alle leefbaarheidpartners (o.a. woonstichting en politie) onder de noemer 'Werk aan de wijk' (4 juni 2007).

Integraal jeugdbeleid

Met betrekking tot preventief jeugdbeleid zijn oriënterende gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers vanuit het onderwijs en peuterspeelzaalwerk en zijn de voorlopige doelen teruggekoppeld naar de Stuurgroep Onderwijsachterstandenbeleid.

Met betrekking tot veiligheid zijn verschillende werkgroepen ingesteld, waarin vertegenwoordigers van alle partijen die te maken hebben met veiligheid, een actieve bijdrage hebben geleverd.

Het Zorgloket

Met betrekking tot het Zorgloket zijn gesprekken gevoerd met de MEE-organisatie en de Zorgleveranciers.

Mantelzorg

Met betrekking tot mantelzorg is er regelmatig overleg met de stichting Mantelzorg, Contour Informele zorg en de lokale werkgroep Mantelzorg. Daarnaast is er een bijeenkomst georganiseerd met mantelzorgers zelf. (april 2006)

Vrijwilligers(werk)

Met de volgende organisaties is overleg gepleegd:

- Lokaal Steunpunt Vrijwilligerswerk (De Twern);
- Contour Tilburg (2^e lijns organisatie voor vrijwilligerswerk en informele zorg);
- Vrijwilligersplatform;

Daarnaast zijn 200 Vrijwilligersorganisaties geïnformeerd middels een nieuwsbrief en uitgenodigd te reageren.

Kwetsbare groepen

Er is overleg gepleegd met Amarant, Prisma, RIBW, de cliëntencommissie van het RIBW, Stichting Welzijn Ouderen, Ouderenwerk, Viziris. Daarnaast is er op het ervaringsplein met cliënten zelf gesproken.

Voorzieningen

- Klankbordwerkgroep
- Ervaringsplein (gebruikers, betrokken burgers, deskundigen)

Maatschappelijke opvang, Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en Verslavingszorg

In de afgelopen periode is veelvuldig contact geweest met instellingen, die zich bezighouden met de geestelijke gezondheidszorg, met name de GGZ, Traverse, Novadic Kentron, GGD en maatschappelijke opvang.

Openbare gezondheidszorg

Met betrekking tot openbare gezondheid zijn gesprekken gevoerd met de GGD en heeft er een Startconferentie Gezondheid Telt in Oisterwijk plaatsgevonden (april 2007) met alle gezondheidspartners.

1.4 Communicatie

Kader

Deze paragraaf gaat in op het tijdig en juist informeren van inwoners, belangengroepen en andere betrokkenen over de WMO en de activiteiten die daaruit voortvloeien. Deze paragraaf gaat niet in op interactie met inwoners. Daarover las u in paragraaf 1.3 Burgerparticipatie.

Doel

Doel van communicatie is een bijdrage te leveren aan de hoofddoelen van deze beleidsnota: activeren, voorkomen en ondersteunen. Dat gebeurt op twee manieren: door overkoepelende communicatie over de WMO in het algemeen en door communicatie rondom de projecten die naar aanleiding van deze nota uitgevoerd worden.

Overkoepelende communicatie

De communicatie over de WMO in het algemeen richt zich op het verbinden van mensen, zodat iedereen mee kan doen aan de samenleving. We krijgen daarbij dus met alle doelgroepen van de 9 prestatievelen van de WMO te maken. De boodschappen die we daarbij uitdragen richten zich op:

- Zelfredzaamheid;
- Solidariteit;
- De klant centraal;
- Sterke keten.

Communicatiemiddelen die daarvoor ingezet worden zijn de gebruikelijke communicatiemiddelen (gemeentepagina, persberichten, bijeenkomsten...). Maar ook een speciale huis-aan-huiskrant wordt ingezet. Deze wordt één tot twee keer per jaar uitgebracht. (De laatste is verschenen in januari van 2008.) Verder worden op dit moment internetpagina's met uitgebreide informatie ingericht.

Enkele projecten die uit deze beleidsnota voortvloeien, vooral die rond leefbaarheid, zijn gebiedsgericht. Gezamenlijk dragen de diverse projecten in een wijk hun steentje bij aan 'meedoen aan de samenleving'. Om te laten zien dat het geen op zichzelf staande projecten zijn, maar ze allemaal in het grotere kader passen, is er een overkoepelend logo voor die projecten ontworpen.

Dit logo laat zien dat de verschillende spelers in de wijk (waarvan de wijkbewoners zelf hele belangrijke zijn) gezamenlijk iets goeds in de wijk kunnen creëren. Met dit logo wordt de gemeente minder geprofileerd en de bewoners en organisaties in de wijk zelf des te meer. Dit sluit aan bij de gewenste rolverdeling.

Communicatie op projectniveau

Communicatie op projectniveau zal per project een ander doel hebben. Afhankelijk van het project gaat het om werven, overtuigen, informeren, olie in de machine houden, etc. De verschillende projecten kennen natuurlijk verschillende doelgroepen: bewoners van een bepaalde wijk, inwoners met een bepaald inkomen, inwoners met een bepaalde handicap,... En elk project met zijn eigen doel en doelgroep krijgt een eigen communicatieboodschap en -middelen.

Om te zorgen dat voor ieder project de communicatie op de juiste plaats, het juiste moment, met de juiste middelen en de juiste boodschap richting de juiste doelgroep ingezet wordt, moet er zo vroeg mogelijk over nagedacht worden. Bij voorkeur vóór de start van een project. Daarom wordt in projectplannen al een paragraaf over dit onderwerp opgenomen. Op die manier denken projectleiders tijdig na over communicatie (ondersteund door team communicatie) en kan het grootste rendement eruit gehaald worden. In de communicatieparagraaf in de projectplannen zal in ieder geval aan bod komen:

- Doel van communicatie;
- Doelgroepen;
- Communicatieboodschappen;
- Communicatiemiddelen;
- Planning;
- Budget;
- Verantwoordelijkheid uitvoering.

Communicatie in beleid

Zoals gezegd: communicatie levert de grootste bijdrage als er zo vroeg mogelijk over nagedacht wordt. Daarom is er ook voor de opstelling van deze beleidsnota over nagedacht. Dit uit zich in de vorm waarin deze nota aangeboden wordt. Met 'begrip van de lezer' als doel, is gekozen voor een korte nota op hoofdpunten. Het terugkerend stramien vergroot de leesbaarheid en maakt het makkelijk om logische verbanden tussen de paragrafen te leggen (doelstellingen > speerpunten > actiepunten > meetpunt).

Benodigd budget

De communicatiemiddelen voor projecten worden nog uitgewerkt in de projectplannen. Van de totale kosten per jaar (in euro's) kan hier daarom slechts een schatting gegeven worden.

	08	09	10	11
Productie beleidsnota	5.000			
Huis-aan-huiskrant 2 x 7000 euro	14.000	14.000	14.000	14.000
Projectcommunicatie	6.000	6.000	6.000	6.000
Totaal	25.000	20.000	20.000	20.000

De beste Buurt aan Z! 2007

Duizend euro

uitgereikt aan:

BEUKENDREEF EO

datum: 28 september 2007

Oosterwijk

STADSDEEL OOST

2 | Leefbaarheid en sociale samenhang in kernen, wijken en buurten

Kaders en visie van de raadswerkgroep

Voor wie doen we het?

Het beleid omtrent leefbaarheid en sociale samenhang (dat is de mate waarop mensen op elkaar betrokken zijn) is gericht op alle wijkbewoners van Oisterwijk. We spreken ze aan als afnemer van diensten (bijv. als gebruiker van meldlijn buurtbeheer, Buurt aan Z!, WonenZorgService in de Wijk etc.), als coproductent (van uitvoeringsplannen in de wijk), maar daarnaast bovenal als wijkbewoners die betrokken zijn bij en zich inzetten voor hun eigen leefomgeving.

Wie willen we zijn?

- We willen als gemeente een goed communicerende partner zijn in het vergroten van de leefbaarheid en sociale cohesie in de wijk: zeggen wat we (niet) doen, doen wat we zeggen;
- We willen als gemeente flexibel en klantgericht inspelen op vragen van wijkbewoners;
- We willen een gemeente zijn die *samenwerking* aangaat en eventueel stimuleert. Dat wil zeggen dat niet alleen de gemeente initiatief neemt en projecten uitvoert maar dat we het verbeteren van leefbaarheid en sociale samenhang als een zaak beschouwen van meerdere partners. Het is ook 'U vraagt, wij draaien maar u draait mee';
- We willen een gemeente zijn die *eigen initiatief* en *zelfredzaamheid* stimuleert. Eigen initiatief van mensen om te werken aan de leefbaarheid in hun woonomgeving belonen en stimuleren we. Daar waar mensen het zelf kunnen, trekt de gemeente zich terug.

Welke doelstellingen willen we bereiken?

Het vergroten van leefbaarheid en sociale samenhang in wijken en buurten door:

- Het vergroten van betrokkenheid en inzet van wijkbewoners bij hun leefomgeving;
- Het versterken van communicatie met wijkbewoners en het vraaggericht werken;
- Het versterking van de sociale infrastructuur in wijken.

Welke uitgangspunten hanteren we daarbij?

- Werken aan dit prestatieveld gebeurt vanuit het principe van kansgedrevenheid: Het werken aan kansen, aan het bewoners ertoe verleiden tot een actieve inzet voor leefbaarheid en sociale samenhang in de wijk;
- Werken aan dit prestatieveld verloopt via een groeimodel: van een sterkere regie van de gemeente in de beginfase naar meer eigen initiatief en inzet van wijkbewoners na enkele jaren;
- De eigen leefomgeving en de eigenheid ervan (in eerste instantie de wijk) is het uitgangspunt voor acties.

Samenvattend schema

Doelstelling A

Het vergroten van leefbaarheid en sociale samenhang in kernen, wijken en buurten.

Speerpunten

- 1 Het vergroten van betrokkenheid en inzet van burgers bij hun leefomgeving;
- 2 Het versterken van communicatie met wijkbewoners en het vraaggericht werken;
- 3 Het versterken van de sociale infrastructuur in kern en wijken.

Actiepunten

T.a.v. speerpunt 1

- Buurt aan Z!;
- Kijk op je Wijk;
- Wonen Zorg Service in de Wijk.

T.a.v. speerpunt 2

- Wijk(jaar)plannen;
- Monitor Leefbaarheid en Veiligheid.

T.a.v. speerpunt 3

- Ontwikkelen rol en positie wijkraden en wijkcentra;
- Bouw Brede School;
- Ontwikkeling van Wijknetwerken.

Wat te bereiken?

T.a.v. speerpunt 1

- Stijging van de score op aspecten 'buurtbetrokkenheid' en 'inzet' in de Monitor Leefbaarheid en Veiligheid;
- Stijging van het aantal wijkbewoners dat in de Monitor Leefbaarheid en Veiligheid aangeeft gebruik te maken van (één van) de 3 projecten;
- Gemiddeld 1300 deelnemers per jaar (5% van de Oisterwijkse bevolking) aan Buurt aan Z!;
- 6 trajectkandidaten voor woonzorgservice verlener, minimaal 200 ingeleverde cheques (half juni 2008).

T.a.v. speerpunt 2

- Uitvoering van de wijk(jaar)plannen of heldere communicatie als iets geen doorgang vindt;
- In elke wijk jaarlijks 1 activiteit op het wijk(jaar)plan dat door en met bewoners is opgezet en uitgevoerd;
- Verbetering van de score leefbaarheid in wijken in de monitor. Met name score op vraag: 'vindt u dat u goed geïnformeerd wordt over zaken die zich in uw buurt/wijk afspelen'.

T.a.v. speerpunt 3

- Wijkraden en -centra die gemeentelijke beleidsdoelen op het terrein van leefbaarheid ondersteunen;
- (opgestarte) bouw van 4 fysieke Brede Scholen;
- 5 draaiende wijknetwerken (Moergestel, Waterhoef, Pannenschuur, Centrum/Bunders, Westend).

Toelichting

Het eerste prestatieveld van de WMO gaat over leefbaarheid en sociale samenhang. Het is een breed prestatieveld dat raakt aan beleidsterreinen als wonen, groen, verkeer, veiligheid, economie, onderwijs, sport, zorg en welzijn. Kerngedachte van het prestatieveld is dat leefbare wijken, schone, veilige en sociaal- en economisch krachtige wijken zijn waar bewoners elkaar ontmoeten, verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf, hun naasten en hun leefomgeving.

Doelstelling A

De centrale doelstelling in het eerste prestatieveld van de WMO ligt opgesloten in de formele omschrijving ervan: het bevorderen van de leefbaarheid en sociale samenhang in wijken en buurten.¹ In de startnotitie over dit prestatieveld is al geconstateerd dat Oisterwijk geen 'verloederde' wijken kent en dat de uitdaging ligt in het vergroten van de betrokkenheid van burgers om wijken schoner, veiliger en leuker te maken ('kansgedrevenheid'). Het vergroten van de leefbaarheid en het stimuleren van sociale samenhang gaan daarin hand in hand.

De gemeente kiest binnen de centrale doelstelling voor de volgende 3 speerpunten in de komende beleidsperiode:

- 1 Het vergroten van de betrokkenheid en inzet van burgers bij hun leefomgeving;
- 2 Het versterken van de communicatie met wijkbewoners en het vraaggerichte werken;
- 3 Het versterken van de sociale infrastructuur.

Hieronder volgt een toelichting op deze speerpunten. Ook vindt u de concrete acties en projecten die eronder vallen. Overigens is het zo dat één project meerdere van bovenstaande speerpunten kan ondersteunen. Het is dan vermeld onder het speerpunt waarmee het de meeste binding heeft.

1 Het vergroten van de betrokkenheid en inzet van burgers bij hun leefomgeving

Dit speerpunt is gekozen omdat het direct verbonden is met de kerngedachte van de WMO en deze nota: het stimuleren van een samenleving waarin burgers verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf, hun naasten en hun leefomgeving, kortom *zorgen voor elkaar*. Burenhulp, mantelzorg, vrijwilligerswerk en zelforganisatie van bewoners gedijen alleen in een omgeving waar mensen elkaar en hun leefomgeving kennen.

1 Gezien de specifieke situatie van Oisterwijk, waarin naast wijken ook kernen onderscheiden worden, voegt de gemeente daar het begrip 'kernen' aan toe. Daar waar in dit stuk 'wijkbewoner' staat, kan dan ook 'dorpsbewoner' of zelfs 'bewoner van een kern' gelezen worden. Zo ook 'dorp' of 'kern' voor het begrip 'wijk'.

En waar ze elkaar durven en kunnen aanspreken. Om de betrokkenheid en inzet van burgers bij hun leefomgeving te stimuleren worden in de komende beleidsperiode de volgende actiepunten c.q. projecten ondernomen:

Buurt aan Z!

In het project Buurt aan Z! krijgen buurtbewoners € 250 voor uitvoering van een zelfbedacht initiatief dat bijdraagt aan de vergroting van leefbaarheid of sociale samenhang in hun leefomgeving. Aan het einde van het jaar wordt tevens een prijs uitgelooft van € 1.000 voor de Beste Buurt aan Z!. Deze prijs voor het leukste en succesvolste buurt aan Z! initiatief moet vervolgens worden besteed aan iets dat de leefbaarheid in de eigen buurt vergroot.

De gemeente zal het project Buurt aan Z! de komende beleidsperiode continueren. De eerste ervaringen met het project zijn positief. In 2007 hebben 30 buurten initiatieven met een Buurt aan Z!-bijdrage ontplooit, ruim meer dan de beoogde 20. Sterke punten van de huidige uitvoering zijn de laagdrempeligheid in de vorm van eenvoudige regels voor deelname. Deze blijven behouden. Inzet is wel om in de komende beleidsperiode meer specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld huurders, jongeren, burgers met een beperking) in het project te trekken. Hiervoor wordt het opbouwwerk ingezet.

Buurt aan Z! is een gezamenlijk project van de gemeente en Woonstichting Stromenland. Het wordt uitgevoerd door de Twern.

Middelen

Voor dit project is jaarlijks € 10.000 nodig. Daarnaast de kosten van de inzet van de opbouwwerker. Beide zijn reeds opgenomen in de meerjarenbegroting.

Kijk op je Wijk

In het project Kijk op je Wijk worden wijkwebsites ontwikkeld die een virtuele ruimte biedt aan wijkbewoners om elkaar te ontmoeten en informatie uit te wisselen. Het wordt ontsloten via een portal waarop ook belangrijke organisaties (gemeente, woonstichting, politie) informatie kwijt kunnen. Buurtbewoners vormen samen de wijkredactie.

De gemeente zal het project Kijk op je Wijk verlengen tot en met 2010. Daarna zal het project worden geëvalueerd (criteria nader te bepalen) en worden bekeken of en hoe het project gecontinueerd gaat worden tot het einde van de beleidsperiode.

In 2007 is gewerkt aan de ontwikkeling van een model voor de wijkwebsites, begin 2008 vindt de lancering plaats van de eerste websites: die van de Waterhoef en Westend. In de eerste helft van 2008 volgen de overige websites: die van Moergestel, Pannenschuur/Heukelom, De Bunders en het Centrum. Het project wordt uitgevoerd door de Bibliotheek Midden Brabant.

Middelen

Voor dit project zijn tot en met juli 2008 middelen beschikbaar vanuit de Bibliotheek Vernieuwingsgelden. Voor de tweede helft 2008 en de jaren 2009 en 2010 zijn nieuwe middelen nodig voor het technisch onderhoud en updaten van de websites, de ondersteuning van de wijkredacties en de evaluatie van het project. Geschatte benodigde middelen: € 5.000 voor 2008, € 18.000 per jaar voor 2009 en 2010.

Wonen Zorg Service in de Wijk

In dit project worden Woon-Zorg-Service verleners vanuit een uitkeringssituatie opgeleid tot aanbieders van laagdrempelige dienstverlening in de wijk. Ook vrijwilligers kunnen in het project aan de slag. Beide groepen ondersteunen kwetsbare groepen (inkomen tot 120% van het sociaal minimum) en specifieke doelgroepen zoals mantelzorgers door het bieden van praktische woon en zorgdiensten. Deze diensten kunnen voor een bedrag van € 5 worden geleverd.

Het project draagt bij aan de economische en sociale versterking van de wijk: er zijn meer mensen aan het werk ('meedoen') en het zorgt voor meer betrokkenheid en inzet van mensen naar elkaar toe. Ook zorgt het project voor ondersteuning van kwetsbare groepen (zie hoofdstuk 7). Daarnaast worden in het project doelstellingen op het terrein van arbeidsmarkt toeleiding en -activering bereikt. Voor meer informatie over het project zie www.wzsw.nl. Het WZSW project wordt medio 2008 geëvalueerd.

Middelen

P.m. Benodigde middelen worden opgenomen in de PPN 2008.

Wat willen we bereiken in dit speerpunt?

- Stijging van de aspecten 'buurtbetrokkenheid' en 'inzet' in de Monitor Leefbaarheid en Veiligheid;
- Stijging van het aantal wijkbewoners dat in de Monitor Leefbaarheid en Veiligheid aangeeft gebruik te maken van (een van) de 3 projecten;
- Gemiddeld 1300 deelnemers per jaar (5% van de Oisterwijkse bevolking) aan Buurt aan Z!;
- 6 trajectkandidaten voor woonzorgservice verlener, minimaal 200 ingeleverde cheques (half juni 2008).

2 Het versterken van communicatie en vraaggericht werken

Wijkbewoners zijn, als 'dagelijkse klanten' van hun wijk, kundige en bekwame partners als het om wijk-ontwikkeling gaat. De gemeente wil deze kundigheid en de bijbehorende inzet ook graag gebruiken. Ze wil ook een gemeente zijn die flexibel en klantgericht op vragen van wijkbewoners inspeelt. Overigens wel onder de voorwaarde dat ieder daarin zijn eigen verantwoordelijkheid draagt ('U vraagt, wij draaien maar u draait mee'). Een goede communicatie tussen gemeente en wijkbewoners is daarin essentieel.

Om de communicatie en het vraaggerichte werken op het terrein van leefbaarheid te stimuleren worden de volgende acties en projecten in de komende beleidsperiode uitgevoerd:

Wijk(jaar)plannen

Wijk(jaar)plannen bevatten een overzicht van de activiteiten die in een bepaalde periode in de wijk uitgevoerd worden en die de wijk schoon, veilig, leuk, kortom leefbaar maken. Daarin is ook opgenomen welke rol wijkbewoners en mogelijke andere partijen daarbij hebben. De plannen vormen daarmee een communicatiemiddel tussen wijkbewoners en gemeente maar óók een instrument om samen met wijkbewoners naar de ontwikkeling van de wijk te kijken.

Op dit moment worden 2 wijkjaarplannen voorbereid, en wel voor de wijken Waterhoef en Westend. Het karakter van deze eerste plannen is nog sterk aanbodgericht en bestaat voornamelijk uit zaken die de gemeente in de wijk gepland heeft. Via een groei-model wil de gemeente komen tot plannen die sterker gericht zijn op het initiatief en de inzet van wijkbewoners zelf. (van 'meeweten', naar 'meepraten' en 'meeontwikkelen'). De tijds-pan van een wijkplan kan, indien nodig, vergroot worden. In 2008 en 2009 zullen ook voor andere wijken wijk- c.q. dorpsplannen ontwikkeld worden.

Middelen

Voor het ondersteunen van de wijk(jaar)plannen is een budget nodig om flexibel in te kunnen spelen op vragen van bewoners. Aansluiting hiervoor wordt gezocht bij het in te stellen duurzaamheid/leefbaarheidsfonds (in ontwikkeling).

Leefbaarheidmonitor

Recentelijk heeft de gemeente de eerste Monitor Leefbaarheid en Veiligheid aan een steekproef van 3000 bewoners gestuurd. De gegevens uit de monitor moeten dienen als input van beleid (waar liggen knelpunten?) maar ook als effectmeting van beleid (treedt er een verbetering op in de loop van de jaren?). Gegevens uit deze monitor kunnen worden herleid naar wijken. Dit is ook de voornaamste reden waarom gekozen is voor een aparte leefbaarheid en veiligheidsmonitor in plaats van aansluiting bij bijvoorbeeld de WMO benchmark of de Staat van de Gemeente.

De onderzoeksafdeling van de gemeente Tilburg verwerkt de eerste Oisterwijkse monitor Leefbaarheid en Veiligheid.

Middelen

Voor het tweejaarlijks uitvoeren van de Monitor Leefbaarheid en Veiligheid is tweejaarlijks € 10.000 nodig. De helft daarvan komt ten laste van de WMO. De andere helft van de middelen wordt toegerekend aan het veiligheidsbeleid.

Wat willen we met dit speerpunt bereiken?

- Uitvoering van gepresenteerde wijk(jaar)plannen is gerealiseerd en/of gecommuniceerd;
- In elke wijk jaarlijks 1 activiteit op het wijk(jaar)plan dat door en met bewoners is opgezet en uitgevoerd;
- Verbetering van het oordeel over leefbaarheid in wijken in de monitor. Met name ook oordeel over vraag: 'vindt u dat u goed geïnformeerd wordt over zaken die zich in uw buurt/wijk afspelen'.

3 Versterken van de sociale infrastructuur in de wijk

De sociale infrastructuur bepaalt een belangrijk deel van het succes van het leefbaarheidbeleid. Onder de sociale infrastructuur verstaan we hier het geheel van voorzieningen, diensten en organisaties die het mogelijk maakt dat wijkbewoners elkaar ontmoeten en in sociale verbanden participeren. Daarmee tonen ze ook hun inzet en betrokkenheid bij hun wijk.

Om de infrastructuur in de wijk te versterken voert de gemeente de komende periode de volgende acties en projecten uit:

Ontwikkeling positie en rol van wijkraden en wijkcentra

De gemeente ziet wijkraden en wijkcentra als belangrijke onderdelen van de sociale infrastructuur van een wijk. De gemeente wil wijkraden graag aanspreken als intermediairs naar de wijkbewoners, niet als 'bestuurders' van een wijk. Een wijkraad moet daarbij aangeven namens wie ze spreekt of kan spreken. Voor wijkcentra is een belangrijke rol als ontmoetingsfunctie weggelegd.

De gemeente wil met wijkraden en wijkcentra werken aan de gemeentelijke doelen op het terrein van leefbaarheid. Met hen zal daarom een passend subsidie-instrument ontwikkeld worden dat past binnen de kaders van het nieuwe toekomstige subsidiebeleid (koppeling met gemeentelijke beleidsdoelen). Hierin wordt leefbaarheid als actueel thema opgenomen en zal worden aangesloten bij het nog te ontwikkelen accommodatiebeleid. Belangrijke thema's voor de versterking van de positie van wijkraden en wijkcentra zijn: de bezinning op de eigen taken, het bereiken van wijkbewoners, het aantrekken van vrijwilligers, het imago en een activiteitenbudget. In een versterkingsprogramma (nader op te stellen) wordt hiervoor aandacht gevraagd.

De ontwikkeling van nieuwe wijkraden laat de gemeente over aan burgers en de mogelijke uitstraling van de huidige raden.

Middelen

Er zijn extra middelen nodig voor het formaliseren wijkadviesgroep Pannenschuur en eventueel de wijkraad Coppele: samen € 7.000 per jaar. Voor wijkcentra aansluiting zoeken bij het accommodatiebeleid. Versterkingsprogramma: € 5.000 voor 2008 en 2009.

Bouw Brede School

De gemeente investeert de komende jaren in de bouw van brede scholen. In een aantal wijken (Westend, Centrum/Bunders) zal daarin ook ruimte zijn voor een wijkcentrumfunctie. Op de gemeentelijke website vindt u de laatste stand van zaken over de Brede School. De gemeente ontwikkelt daarnaast een accommodatiebeleid.

Middelen

Zie project Brede School.

Ontwikkeling van wijknetwerken

Parallel aan de bouw van de Brede School zullen wijknetwerken opgezet worden. Dit zijn netwerken van met elkaar samenwerkende partners in een wijk. De gemeente streeft naar een wijknetwerk per wijk.

Middelen

Zie project Brede School.

Wat willen we met dit speerpunt bereiken?

- Wijkraden en –centra die gemeentelijke beleidsdoelen op het terrein van leefbaarheid ondersteunen;
- (Opgestarte) bouw van 4 fysieke Brede Scholen;
- 5 functionerende wijknetwerken (Moergestel, Waterhoef, Pannenschuur, Centrum/Bunders, Westend);

Tot slot nog 4 zaken

- Invulling van prestatieveld 1 veronderstelt een **gebiedsgerichte** aanpak. De leefbaarheidvraagstukken doen zich immers vaak op een specifieke schaal voor. Kenmerkend van het gebiedsgericht werken is dat problemen worden aangepakt op de schaal waarop ze spelen en worden beleefd. In de praktijk betekent dit dat sommige leefbaarheidzaken gemeentebreed opgepakt worden, andere op het niveau van de wijk of kern en weer andere op buurt of zelfs straatniveau. De (beleefde) eigenheid van een gebied staat centraal.
- Om met name het 2^e (communicatie en vraaggerichtheid) en 3^e (sociale infrastructuur) speerpunt te versterken, zal de gemeente een **interne projectgroep leefbaarheid** in het leven roepen. In deze projectgroep zullen beleidsmedewerkers van alle beleidsafdelingen vertegenwoordigd zijn. Deze groep is ook onderdeel van het Brede School project en onderhoudt de communicatie met de wijken over leefbaarheid ('wijkambtenaren/wijkmakelaren'). Deze projectgroep zal met een beperkt mandaat en budget (duurzaamheid/leefbaarheidfonds) ook beslissen over (kleine) projecten in de wijk. Het college zal dit verder uitwerken.
- In de **communicatie** zullen de leefbaarheidprojecten onder de vlag Werk aan de Wijk aan bewoners gecommuniceerd worden. Hiervoor is reeds een speciaal logo ontworpen. Ook zal in diverse projecten gewerkt worden met een cartoon van Luc Verschuren.

- Op dit moment worden, naast de subsidies aan wijkraden en -centra's, onder de vlag 'wijk en buurt gericht werken', subsidies verstrekt aan de oranjecomités, sinterklaascomités, de werkgroep sterrenblinken, stichting Openbaar Karnaval en MOV groep moergestel (driekoningenzingen). In het kader van het herijking subsidiebeleid (waarin subsidies worden gekoppeld aan beleidsdoelen) zullen deze subsidies vanaf 2009 worden **heroverwogen**.

Totale middelen leefbaarheid en sociale samenhang in wijken, kernen en buurten:

(bedragen zijn afgerond)

Activiteit/Project	Bestaand				Nieuw			
	08	09	10	11	08	09	10	11
Wijkaccommodaties*	49.000	49.000	49.000	49.000				
Wijkraden	6.000	6.000	6.000	6.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Projecten								
- Buurt aan Z!	10.000	10.000	10.000	10.000				
- Kijk op je Wijk					5.000	18.000	18.000	
- WZSW					p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
- Versterken wijkraden en -centra					5.000	5.000		
Subsidies**	11.000	11.000	11.000	11.000				
Opbouwwerk	58.000	58.000	58.000	58.000				
Leefbaarheidsmonitor						5.000		5.000

* Afhankelijk van ontwikkeling accommodatiebeleid.

** Afhankelijk van ontwikkeling herijking subsidiebeleid.

Dit beleidsterrein heeft raakvlakken met:

- Veiligheidsbeleid;
- Integratiebeleid;
- Prestatieveld 4: het beleid voor vrijwilligers en mantelzorgers;
- Prestatieveld 5: het beleid voor kwetsbare groepen (preventie eenzaamheid, levensloop bestendig wonen).
- Informele Burgerparticipatie.

3 Integraal Jeugdbeleid

Kaders en visie van de raadswerkgroep

Voor wie doen we het?

Integraal jeugdbeleid is jeugdbeleid voor alle kinderen en jongeren. De gemeente kiest er bewust voor om het WMO gedeelte over jeugd (op preventie gerichte ondersteuning van jongeren met problemen en hun ouders) in te bedden in een breder jeugdbeleid dat voor alle kinderen en jongeren in de gemeente geldt.

Wie willen we zijn?

We willen een gemeente zijn die uitgaat van de mogelijkheden van de jeugdige zelf en niet zoals zo vaak gebeurt vanuit een probleemgestuurde benadering. Kinderen en jongeren willen ook niet gezien worden als hangjongere, risicokind of in welk hokje dan ook geplaatst worden.

Als gemeente hebben we de regie over het jeugdbeleid. We willen deze rol interactief oppakken.

De rolverdeling zal zich hierbij zoveel mogelijk richten op partnerschap. Voorbeeld hiervan is de Lokale Educatieve Agenda, waar gemeente en schoolbesturen zoeken naar gemeenschappelijke thema's en afspreken wat zij hiermee doen.

Hierbij moet een goede balans gevonden worden tussen individuele ontplooiing aan de ene kant en sociale discipline en sociale binding aan de andere kant.

Welke doelstellingen willen we bereiken?

We willen met het jeugdbeleid bereiken dat kinderen en jongeren:

- Gezond en veilig opgroeien;
- Hun steentje bijdragen aan de maatschappij;
- Hun talenten ontwikkelen;
- Plezier/ontspanningsmogelijkheden hebben;
- En goed voorbereid zijn op de toekomst.

Welke uitgangspunten hanteren we daarbij

- Jeugdbeleid is voor alle kinderen en jongeren;
- Jeugdbeleid is veel breder dan welzijnsbeleid. Zeker zo belangrijk is de directe leefomgeving;
- Participatie van de jeugd zelf;
- Het kind en de jongere staan centraal. Dat betekent vraaggericht werken. Een kind/jongere wordt pas losgelaten bij overname door een andere schakel;
- Zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande initiatieven (o.a. veiligheid) en netwerken;
- Er wordt een synergie van partners rondom het centrum voor Jeugd en Gezin nagestreefd in inhoudelijke en fysiek zin;
- Voor de periode 2008–2011 richten we ons op de volgende thema's: preventief jeugdbeleid, speelruimte, veiligheid, onderwijs en voorschoolse voorzieningen en vrije tijd (jeugd- en jongerenwerk, sport, cultuur).

Samenvattend schema

Doelstelling A

Versterken vijf gemeentelijke functies preventief jeugdbeleid (informatie en advies, signalering, toeleiding naar hulp, lichte hulp coördinatie van zorg).

Speerpunten

- 1 Ontwikkelen centrum jeugd en gezin in aansluiting op zorg in en om het onderwijs;
- 2 Versterken zorgcoördinatie;
- 3 Versterken zorgstructuren onderwijs.

Actiepunten

T.a.v. speerpunt 1

- Uitwerken vraag een aanbod vijf gemeentelijke functies;
- Opstellen plan van aanpak;
- Onderzoeken regionale samenwerkingsmogelijkheden.

T.a.v. speerpunt 2

- Aanschaffen signaleringssysteem Zorg voor Jeugd en maken van onderliggende afspraken;
- Aanschaffen Elektronisch Kinddossier;
- Sluiten raamovereenkomst regiogemeenten en Thebe m.b.t. subsidiering.

T.a.v. speerpunt 3

- Creëren van zorg(advies)teams voor (voor)schoolse voorzieningen;
- Herijken van aanbod aan opvoedingsondersteuning.

Wat te bereiken?

T.a.v. speerpunt 1

- Laagdrempelige toegang voor ouders en jeugdigen tot informatie over opvoeden/opgroeien en hulpaanbod.

T.a.v. speerpunt 2

- Sluitende zorgstructuur voor jeugdigen.

T.a.v. speerpunt 3

- Signalen worden vroegtijdig gesignaleerd en hulpaanbod is snel beschikbaar, bereikbaar en toegankelijk.

Doelstelling B

Het bieden van ontspanningsmogelijkheden voor kinderen en jeugdigen in de openbare ruimte.

Speerpunten

- 1 Onderhouden en verbeteren bestaande speelplekken;
- 2 Bevorderen integrale inrichting openbare ruimte;
- 3 Bevorderen informele speelaanleidingen;
- 4 Bevorderen speelgelegenheden in de wijk.

Actiepunten

Opstellen nieuw speelruimteplan in 2009

Wat te bereiken?

T.a.v. speerpunt 1

- Jaarlijks 1x externe controle en 4x interne controle alle speeltoestellen;
- Jaarlijks zijn minimaal 2 plekken opgeknapt;
- Minimaal 1 speelplek is 'geadopteerd' door de buurt.

T.a.v. speerpunt 2

- 3 speelplekken zijn gerealiseerd, waarbij minimaal 2 functies (groen/spelen/kunst/natuur/water/verkeer/parkeren) zijn geïntegreerd;
- Alle functies zijn betrokken bij alle initiatieven voor inrichting openbare ruimte.

T.a.v. speerpunt 3

- Meer speelaanleidingen in de gemeente.

T.a.v. speerpunt 4

- Bij elke brede school is een multifunctionele speelplaats gerealiseerd.

Doelstelling C

Bestrijden en voorkomen van onveiligheid onder de jeugd.

Bijdragen aan gezond en veilig opgroeien van de jeugd.

Speerpunten

Uitwerken aanbevelingen diverse werkgroepen veiligheid (Huiselijk geweld, Horeca en evenementen, alcohol en drugsgebruik, hangjeugd en veiligheid in de wijk).

Actiepunten

Opstellen jaarlijkse actieprogramma's, waarin zoveel mogelijk wordt uitgegaan van een wijkgerichte integrale aanpak, en waarbij meer mogelijkheden en initiatieven van de jeugd worden benut.

Wat te bereiken?

De veiligheid onder de jeugd is toegenomen (meten via monitor).

Gezonder en veiliger opgroeien van de jeugd (in actieprogramma's concreter uit te werken).

Doelstelling D

Het bevorderen van ontwikkelingskansen bij kinderen.

Speerpunten

- 1 Het versterken van de inhoudelijke samenwerking tussen voorschoolse en schoolse voorzieningen;
- 2 Het realiseren van brede scholen;
- 3 Het realiseren van wijknetwerken in elke wijk;
- 4 Het realiseren van het Onderwijsachterstandenbeleid 2006-2010.

Actiepunten

T.a.v. speerpunt 1

- Betrekken kinderopvang in de doorgaande ontwikkelingslijn;
- Ontwikkelen visie op peuterspeelzaalwerk/kinderopvang;
- Samenwerking en afstemming peuterspeelzaalwerk/kinderopvang/basisonderwijs.

T.a.v. speerpunt 2

- Ontwikkelen en bouwen van brede scholen.

T.a.v. speerpunt 3

- Opzetten en in standhouden wijknetwerken.

T.a.v. speerpunt 4

- Uitvoeren OAB-plan 2006-2010.

Wat te bereiken?

T.a.v. speerpunt 1

- Sluitende aanpak 0 tot 6 jarigen

T.a.v. speerpunt 2

- 4 opgestarte brede scholen

T.a.v. speerpunt 3

- 5 opgestarte wijknetwerken

T.a.v. speerpunt 4

- Startkwalificatie alle jongeren

Doelstelling E

Het behouden en bevorderen van participatiemogelijkheden voor jeugd en jongeren.

Speerpunten

- 1 Het ontwikkelen van sportbeleid;
- 2 Het behouden en bevorderen van sociale en maatschappelijke participatie voor jeugd en jongeren;
- 3 het herijken van het subsidiebeleid en het realiseren van een accommodatiebeleid.

Actiepunten

T.a.v. speerpunt 1

- Opstellen van een nieuwe nota Sportbeleid.

T.a.v. speerpunt 2

- Stimuleren en ondersteunen initiatieven van met name tieners en allochtone meisjes;
- Opzetten/uitbreiden activiteiten jeugd binnen wijkcentra en binnen brede scholen;
- Activeren van jongeren tot het verbeteren van hun eigen leefomgeving.

T.a.v. speerpunt 3

- Opstellen van een accommodatieplan en een subsidieplan.

Wat te bereiken?

In de nieuwe Sportnota wordt aangegeven waar sprake is van wijkgerichte aanpak, en hoe de participatie van de jeugd is geregeld.

Er zijn uitgangspunten geformuleerd voor subsidiering activiteiten en voorzieningen voor jeugdigen en jongeren. Er is een accommodatiebeleid ook voor jongeren.

Het aantal activiteiten voor jeugdigen binnen wijkcentra/brede scholen is toegenomen.

Toelichting

De gemeente kiest er voor om prestatieveld 2, op preventie gerichte ondersteuning van jongeren en hun ouders, te integreren in een algemeen jeugdbeleid. Voor de periode 2008–2011 richt de gemeente zich op de volgende thema's: preventief jeugdbeleid, speelruimte, veiligheid, onderwijs & voorschoolse voorzieningen en vrije tijd (jeugd- en jongerenwerk, sport, cultuur). In de Startnotitie Integraal Jeugdbeleid 2008–2011 'Ruimte voor de Jeugd' (eind 2007) worden deze thema's verder uitgewerkt. Hier beperken we ons tot de centrale doelstellingen.

Doelstelling A

Versterken vijf gemeentelijke functies preventief jeugdbeleid

In de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (prestatieveld 2) en de Wet op de Jeugdzorg is de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het preventieve jeugdbeleid vastgelegd. Op lokaal niveau moeten tenminste de volgende vijf gemeentelijke functies aanwezig zijn:

- Informatie en advies;
- Signalering;
- Toeleiding van hulp;
- Lichte pedagogische hulp;
- Coördinatie van zorg.

De hamvraag is hoe de gemeente deze vijf functies, samen met de maatschappelijke partners, zo kan vormgeven dat deze in samenhang kunnen worden uitgevoerd, op een transparante manier en tegemoetkomend aan de vragen en behoeften van ouders, kinderen en jeugdigen.

Uit een analyse blijkt dat de situatie in de gemeente Oisterwijk over het algemeen goed en overzichtelijk geregeld is. Er gebeurt veel op het terrein van preventie.

Gemeente en uitvoerende instellingen werken, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid en deskundigheid aan kansen en mogelijkheden voor de jeugd. De afgelopen jaren hebben deze partners elkaar hierin gevonden, er vindt steeds meer overleg, samenwerking en afstemming plaats. Voorbeelden zijn de netwerken jeugdhulpverlening 12- en 12+, de stuurgroep Onderwijsachterstandenbeleid, de partners binnen de brede school en regionale samenwerking ten aanzien van het invoeren van signaleringssystemen. Ook is er sprake van een breed aanbod aan ondersteuning en zorg.

De ontwikkelingen rondom de centra voor jeugd en gezin bieden ons de gelegenheid om te kijken waar het anders en nog beter kan en waar leemtes/overlappenden liggen.

In een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) worden taken op het gebied van jeugd en opvoeden gebundeld. Het CJG is een herkenbare, laagdrempelige plek, met een duidelijk loket waar ouders, kinderen, jongeren en professionals makkelijk en vanzelfsprekend terecht kunnen met allerlei vragen over opvoeden en opgroeien. Achter dit loket worden de taken van in ieder geval de jeugdgezondheidszorg, onderdelen van het algemeen maatschappelijk werk, en andere opvoed- en gezinsondersteunende organisaties gebundeld.

Hoe de inrichting van een CJG eruit ziet, hangt af van de plaatselijke situatie. Primaire functie is ervoor te zorgen dat de voorkant van de zorg wordt versterkt en de achterkant sneller en gericht in stelling kan worden gebracht.

Op dit moment worden verschillende signaleringssystemen ontwikkeld. Het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd en het Elektronisch Kinddossier zijn een lokale verantwoordelijkheid. Het Elektronisch Kinddossier (EKD) betreft het digitaliseren van gegevens in de jeugdgezondheidszorg (vooral nog van de GGD en Thebe). Zorg voor Jeugd ondersteunt instellingen in het vroegtijdig onderkennen van eventuele problemen en het coördineren van zorg.

De scholen zijn verantwoordelijk voor de interne zorgstructuur en gaan daarmee ook aan de slag. Als gemeente hebben we een verantwoordelijkheid om de aansluiting hiervan op de overige netwerken te regelen.

Doelstelling B

Het bieden van ontspanningsmogelijkheden voor kinderen en jeugdigen in de openbare ruimte

Het gemeentelijk beleid, vastgelegd in het Speelplan 2004, is vooral gericht op de bestaande speelplekken. Het onderhouden en opknappen van deze bestaande speelplekken is overzichtelijk en verloopt volgens vastgestelde planning.

Bij het realiseren van nieuwe speelplekken, bijvoorbeeld in het kader van bouwen binnen strakke contouren of binnen de brede scholen, vindt weinig integratie plaats. Vaak wordt een plek bestemd als zijnde speelplek zonder een totale afweging van alle functies in de openbare ruimte zoals bouwen, groen etc.

De gemeente heeft geen beleid ten aanzien van de informele speelplekken. Dit zijn steegjes, openbaar groen en veldjes. Door bebouwing verdwijnen dit soort speelaanleidingen en komt er steeds minder bewegingsvrijheid voor kinderen. De gemeente wil dit graag keren.

Er is veel aandacht voor leefbaarheid in de wijk. Dit betekent ook meer (financiële) verantwoordelijkheid van de burgers voor de inrichting van hun wijk. Creativiteit en initiatieven zouden, meer dan nu gebeurt, moeten worden beloond.

In 2009 zullen wij een nieuw Speelruimteplan opstellen, waarbij de genoemde speerpunten zullen worden uitgewerkt.

Doelstelling C

Bestrijden en voorkomen van onveiligheid onder de jeugd en bijdragen aan gezond en veilig opgroeien van de jeugd

De gemeente heeft een verantwoordelijkheid als het gaat om de veiligheid van haar burgers.

In 2006 is een inventarisatie gehouden met alle partners om in beeld te krijgen hoe het staat met de veiligheid in de gemeente. De gemeenteraad heeft op basis van deze inventarisatie een zestal onderwerpen benoemd die nadrukkelijk spelen in de gemeente namelijk: huiselijk geweld, horeca en evenementen, alcohol en drugsgebruik onder jongeren, hangjeugd, veiligheid in de wijk en bedrijventerreinen.

In de afgelopen maanden zijn werkgroepen actief bezig geweest om genoemde onderwerpen verder in kaart te brengen en te komen tot een plan van aanpak. In maar liefst 5 van de 6 werkgroepen blijkt de jeugd een belangrijke rol te spelen!

Eind 2007 zal de Nota Integrale Veiligheid worden vastgesteld, met daaraan gekoppeld uitvoeringsprogramma's. In de uitwerking zal nadrukkelijk rekening worden gehouden met de mogelijkheden, de initiatieven en de eigen verantwoordelijkheid van de jeugd zelf.

Doelstelling D

Het bevorderen van ontwikkelingskansen bij kinderen

Het onderwijs en de voorschoolse voorzieningen zijn volop in beweging in Oisterwijk.

In de eerste plaats de brede school. Volgend jaar zal de eerste brede school in Oisterwijk-West worden gerealiseerd. In de komende jaren zullen er nog drie bij komen. Voor de andere wijken worden netwerkvarianten uitgewerkt voor een inhoudelijke samenwerking.,

In het Onderwijsachterstandenbeleid 2006 –2010 zijn doelen en activiteiten opgenomen om achterstanden zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

De verdere professionalisering van het peuterspeelzaalwerk, verwoord in de Visie 'Werken aan Peuterspeelzaalwerk'. De peuterspeelzaal heeft een nadrukkelijke rol en verantwoordelijkheid in de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) niet alleen om ontwikkelingsachterstanden te signaleren, maar ook daadwerkelijk begeleiding te bieden om deze achterstanden te bestrijden. Verder is het bestuur van de peuterspeelzalen bezig met een kwaliteitsslag, hetgeen uiteindelijk leidt tot een kwaliteitskeurmerk.

En tot slot de rol en positie van de kinderopvang. De kinderopvang is buiten beeld geraakt als partner in het (preventieve) jeugdbeleid. Dat is jammer want de kinderopvang is naast de peuterspeelzaal een van de voorzieningen waar de jongste kinderen terecht kunnen en signalen kunnen worden opgevangen. Zij hebben een rol in de doorgaande lijn. Daarnaast is kinderopvang ook voorwaarde voor nieuwkomers met kinderen om inburgeringcursussen en te volgen voor ouders die in een (re)integratietraject zitten.

Doelstelling E

Het behouden en bevorderen van participatiemogelijkheden voor jeugd en jongeren

Jeugdigen en jongeren brengen hun vrije tijd door op veel verschillende manieren. Buiten op straat of op speelplekken, maar ook binnen. Ze maken hierbij gebruik van algemene voorzieningen als het zwembad de Leije, de sportclub, de bibliotheek of muziekschool, en van specifieke voorzieningen als jeugdclubs (scouting), sociaal culturele activiteiten binnen Vision en DEMO of ontmoeten elkaar in het uitgaansleven.

Meedoen is belangrijk. Of het nu gaat om sport, sociale activiteiten als scouting en jeugd- en jongerenwerk of maatschappelijke participatie, zoals de maatschappelijke stages of het vrijwilligerswerk. De komende jaren zullen wij ons beleid hierop richten.

Totale middelen integraal jeugdbeleid:

(bedragen zijn afgerond)

Activiteit/Project	Bestaand				Nieuw			
	08	09	10	11	08	09	10	11
Preventief jeugdbeleid*					25.000	50.000	50.000	50.000
invoeren signaleringssystemen Zorg voor Jeugd en EKD					20.000	18.000	13.000	13.000
Versterken zorgcoördinatie					25.000	50.000	50.000	50.000
Speelplekken	x	x					25.000	25.000
Veiligheid: Structurele subsidie St.huiselijk Geweld	x	x	x	x	13.000	13.000	13.000	13.000
Ontwikkelingskansen*								
Participatie*								
Uitbreiding activiteiten binnen wijkcentra					10.000	10.000	10.000	10.000

* Het betreft hier alle subsidies aan verenigingen, stichtingen en organisaties die zich inzetten voor jeugd. In het kader van het herijking subsidiebeleid (waarin subsidies worden gekoppeld aan beleidsdoelen) zullen de subsidies vanaf 2009 worden **heroverwogen**.

** concrete bedragen zullen in 2008 bekend zijn.

Dit beleidsterreinen heeft raakvlakken met:

- Leefbaarheid in wijken en buurten;
- Lokaal gezondheidsbeleid;
- Ruimtelijke ontwikkeling (inrichting openbare ruimte);
- Cultuur, groen en natuur (inrichting openbare ruimte);
- Sportbeleid.

Kaders en visie van de raadswerkgroep

Voor wie doen we het?

Het Zorgloket is een voorziening binnen de gemeente Oisterwijk waar alle zorgvragers met allerlei hulpvragen over WMO gerelateerde onderwerpen kunnen aankloppen. Maatschappelijke ondersteuning is in het bijzonder bedoeld voor kwetsbare doelgroepen maar dat vinden we te beperkt. Het loket is toegankelijk voor alle burgers en is het front-Office voor allerlei (zorg)vragen in de breedste zin van het woord. Het Zorgloket kent geen beperkingen. Dat betekent niet dat we voor alle zorgvragen zelfstandig een oplossing, product of dienst kunnen bieden. We informeren de klant over het zorgaanbod en daar waar nodig en/of wenselijk verwijzen of bemiddelen we naar instanties die wel de juiste zorg kunnen bieden.

Wie willen we zijn?

- We willen een gemeente zijn die de vraag van de klant centraal stelt. Dit uit zich onder andere in een integrale vraagverheldering aan het Zorgloket. Daar wordt de vraag en behoefte van de zorgvrager in kaart gebracht om vervolgens de juiste producten en diensten aan te bieden.
- We willen een onafhankelijk Zorgloket zijn dat naar alle aanwezige mogelijkheden binnen de woon, welzijn- en zorgmarkt bemiddelt. Om de onafhankelijkheid te waarborgen zal er in het Zorgloket geen ruimte zijn voor medewerkers die in dienst zijn van een marktpartij zoals een zorgaanbieder of –leverancier. Zij worden als backoffice organisatie door de consulent ingeschakeld. Met leveranciers en aanbieders worden maatwerkafspraken gemaakt over de vorm en mate van dienstverlening die zij in het Zorgloket bieden.
- We willen een toegankelijk en laagdrempelig zorgloket, dichtbij de klant. Het Zorgloket moet fysiek, telefonisch en digitaal goed bereikbaar zijn en duidelijk herkenbaar als gemeenteloket, de plaats waar objectieve informatie en advies te verkrijgen is. Dit betekent dat informatie op locatie aangeboden wordt maar ook dat informatie per telefonisch en/of per digitaal loket aangeboden wordt. De verschillende ‘loketten’ zijn aanvullend en ondersteunend op elkaar.
- We willen een gemeente zijn die zo veel mogelijk producten en diensten als ‘direct klaar’ aanbiedt. De klant gaat daar waar mogelijk met een concreet antwoord of oplossing naar huis.
- We willen een loket dat verder gaat dan de mogelijkheden die de wetgeving ons biedt. ‘Nee verkoop’ kan niet, er is altijd een alternatief denkbaar. Dit vraagt, naast een uitgebreide vakkennis en kennis van de sociale kaart, competenties zoals zelfstandigheid, flexibiliteit, creativiteit en doorzettingsvermogen.

Welke doelstellingen willen we bereiken?

- Uitvoering van een systematische vraagverheldering;
- Indicatiestellingen zoveel mogelijk zelf(standig) uitvoeren;
- Samenwerking met externe partners wordt geoptimaliseerd en uitgebreid;
- Dienstverlening en klantgerichtheid vergroten;
- Werken volgens servicenormen.

Welke uitgangspunten hanteren we daarbij?

- We gaan uit van een groeimodel; we zijn eenvoudig begonnen en bouwen de dienstverlening stap voor stap uit;
- Uitbreiding of aanpassing van de dienstverlening vindt plaats na periodieke analyse van de vraagstelling;
- Het loket heeft een signalerende en 'spin in het web' functie met betrekking tot signalen zoals armoede, eenzaamheid, mantelzorg e.d.;
- Het Zorgloket adviseert en informeert de klant en daar waar nodig en mogelijk vindt er bemiddeling of toeleiding naar de zorgaanbieder plaats;
- Procedures en aanvragen worden eenvoudiger en efficiënter;
- Het gebruik van de dienstverlening van Het Zorgloket is kosteloos.

Samenvattend schema

Doelstelling A

Uitvoeren van een systematische vraagverheldering.

Speerpunten:

- 1 Met alle klanten die het loket voor de eerste keer bezoeken wordt een integrale intake gehouden;
- 2 Het loket heeft een signalerende functie richting problematieken als: armoede, eenzaamheid, mantelzorg e.d.

Actiepunten

- Ontwikkelen van een uitgebreide checklist;
- Klantvolgsysteem inrichten;
- Voldoende bezetting inrichten.

Wat te bereiken?

- Profiel van elke klant vastgelegd in klantvolgsysteem;
- Vervolgacties vastleggen en signaalfunctie.

Doelstelling B

Indicatiestellingen zoveel mogelijk zelf(standig) uitvoeren.

Speerpunten

- 1 Indicatiestellingen zoveel mogelijk in huis uitvoeren;
- 2 Indicatiestellingen als direct klaar product aanbieden.

Actiepunten

- Opleiden medewerkers;
- Meer huisbezoeken (11 per week).

Wat te bereiken?

- 70% van alle indiceringen zelfstandig uitvoeren;
- Meer WMO producten direct aanbieden aan het loket;
- Doorlooptijden zijn verkort.

Doelstelling C

Samenwerking met externe partners wordt geoptimaliseerd en uitgebreid.

Speerpunten:

- 1 Uitbreiding van partners op andere prestatievelden waarbij gedifferentieerde samenwerkingsvormen mogelijk zijn;
- 2 Externe partners functioneren als backoffice;
- 3 De klant kiest, het loket adviseert en ondersteunt de klant bij zijn/haar keuze.

Actiepunten

- Externe partners worden in beeld gebracht en benaderd;
- Samenwerkingsafspraken worden vastgelegd in de vorm van servicenormen.

Wat te bereiken?

- Uitbreiding van partners in het backoffice;
- Servicenormen zijn inzichtelijk voor de klant;
- Samenwerkingspartners verwijzen klanten naar het zorgloket.

Doelstelling D

Dienstverlening en klantgerichtheid vergroten.

Speerpunten

1. Dienstverlening wordt direct én dicht bij de klant aangeboden;
2. Zelfredzaamheid van de klant wordt gestimuleerd;
3. Klantgerichtheid komt tot uitdrukking in de creatieve oplossingen naar de klant.

Actiepunten

- Uitbreiding aantal huisbezoeken;
- Informatie en adviesfunctie op locatie organiseren;
- Uitbreiden digitale dienstverlening en informatievoorziening (o.a. door digitale sociale kaart);
- Producten- en dienstenassortiment wordt uitgebreid in samenwerking met partners.

Wat te bereiken?

- We kennen geen 'nee' verkoop; 'out of the box denken';
- Actuele Sociale kaart.

Doelstelling E

Werken volgens servicenormen.

Speerpunten

1 Door middel van servicenormen inzichtelijk maken van de dienstverlening.

Actiepunten

– Vaststellen van servicenormen.

Wat te bereiken?

– Transparantie over dienstverlening; klant weet wat hij kan verwachten.

Toelichting

Gemeenten worden met de WMO verantwoordelijk gesteld voor maatschappelijke ondersteuning aan hun burgers. Maatschappelijke ondersteuning bevat activiteiten die het mogelijk maken om mee te doen in de samenleving. De WMO gaat uit van de eigen verantwoordelijkheid van burgers. Gemeenten moeten het de burgers wel mogelijk maken de weg te vinden in het aanbod. Een loket voor informatie en advies is een manier om de burger te ondersteunen. Iedere gemeente moet een punt voor informatie en advies inrichten. Het WMO loket, in Oisterwijk Zorgloket genoemd, is een nieuwe taak voor gemeenten. Het Zorgloket in Oisterwijk is gestart op 1 april 2006

In de komende beleidsperiode staan de volgende doelstellingen centraal:

Doelstelling A

Uitvoeren van systematische vraagverheldering

De basis van de dienstverlening aan het zorgloket ligt bij de intake. Hiervoor gebruiken we het instrument Systematische Vraagverheldering.

Het doel van deze systematische vraagverheldering is goed inzicht te krijgen in de situatie van de hulpvrager en daarbij nadrukkelijk de eventuele samenhang tussen diverse vraagstukken te onderzoeken. Tevens wordt onderzocht of de klant voldoende capabel is om zelfstandig het hulpverleningstraject in te gaan of daarbij hulp nodig heeft. De WMO consulent inventariseert en ontrafelt samen met de hulpvrager de problemen en brengt deze systematisch in kaart. Vervolgens worden oplossingsmogelijkheden verkend en aangeboden. Afhankelijk van de mogelijkheden en wensen van de hulpvragen zal deze zelf of ondersteund door de consulent verdere stappen ondernemen.

De intake kan plaatsvinden binnen het gemeentekantoor of tijdens een huisbezoek. Het is noodzakelijk dat de systematische vraagverheldering op beide plaatsen identiek gebeurt. Hiervoor is een universele checklist noodzakelijk. Deze checklist brengt ook aandachtsvelden als armoede, eenzaamheid, mantelzorg e.d. aan het licht. Een klantvolgsysteem zorgt voor digitale dossiervorming, actuele, maar indien noodzakelijk ook historische informatie van klanten en maakt het mogelijk op de juiste momenten nazorg te bieden.

Om deze doelstelling optimaal te realiseren is voldoende formatie en kwaliteit binnen het zorgloket nodig. Sinds de start van het zorgloket, bijna twee jaar geleden, is het klanten aantal meer dan verdubbeld. De formatie echter in met slechts met 12% uitgebreid. Op dit moment lopen we tegen deze beperking aan. De dienstverlening kan en moet nog verder uitgebreid worden maar formatief is er momenteel onvoldoende ruimte. Uitbreiding van minimaal 1 fte is dan ook noodzakelijk om de dienstverlening optimaal te houden en de doelstelling te kunnen realiseren.

Doelstelling B

Indicatiestellingen zoveel mogelijk zelf(standig) uitvoeren

Van alle aanvragen met betrekking tot Hulp in de Huishouding wordt op dit moment ongeveer 65% door de consulenten aan de balie geïndiceerd. De overige aanvragen worden doorgestuurd naar het CIZ. Dit heeft een grote invloed op de snelheid waarmee we zorg kunnen bieden. Door middel van zelfstandig indiceren, en dit als een direct klaar product aan te bieden, breng je de dienstverlening nog dichterbij de klant. Hierdoor maak je het mogelijk de klant met een concreet aanbod naar huis te laten gaan. Zelfstandig indiceren is ook voor andere producten en diensten mogelijk. Deze kunnen in de toekomst ook als direct klaar producten worden aangeboden.

De medewerkers hebben allen een basisopleiding Indicatiestelling gevolgd. Door middel van opleiding en training, maar zeker ook ervaring zal deze kennis doorontwikkeld worden. Indicatiestellingen vinden in de toekomst ook tijdens huisbezoeken plaats.

Doelstelling C

Samenwerking met externe partners wordt geoptimaliseerd en uitgebreid

Binnen het zorgloket is plaats voor elke leverancier of zorgaanbieder op de markt. Dit kan door middel van brochuremateriaal beschikbaar te stellen, een plaats op de digitale sociale kaart of een meer uitgebreide rol als zogenaamde 'backoffice organisatie' waarbij er spreekuren binnen het gemeentekantoor plaatsvinden. Het zorgloket heeft in dit geheel een onafhankelijke rol. Zij bieden de hulpvrager de meest geschikte zorg aan, waar mogelijk van diverse aanbieders. De klant bepaalt zelfstandig, waar nodig ondersteund door de consulent, zijn of haar keuze.

Momenteel heeft het zorgloket met 10 tot 15 aanbieders concrete werkafspraken gemaakt. Dit zijn aanbieders waar het zorgloket veel aanvragen voor ontvangt. Afhankelijk van de vraag en behoefte van de klant wordt met een aanbieder maatwerkafspraken gemaakt.

In 2008 zullen deze afspraken verder uitgebreid worden waarbij de servicenormen als basis dienen. Tevens wordt met aanbieders een Service Level Agreement gesloten zodat de kwaliteit van de dienstverlening meetbaar wordt.

Doelstelling D

Dienstverlening en klantgerichtheid vergroten

Binnen het zorgloket werken we klantgericht én dienstverlenend. Dit zijn de basisprincipes waarbinnen de consulenten de taken uitvoeren.

In de Dikke van Dale worden deze begrippen als volgt omschreven:

klant·ge·richt (bn.)

1 gericht op verwachte belangstelling en behoefte van mogelijke klanten

dienst·ver·le·ning (de ~ (v.))

1 hulp die een persoon, instantie of onderneming biedt aan het publiek

Binnen het zorgloket werken deze twee uitgangspunten als volgt; Een klant komt aan het Zorgloket met een vraag. Deze vraag kan correct en op zichzelfstaand zijn. Toch zegt de praktijk dat de vraag van de klant vaak niet de juiste behoefte weergeeft. Dit kan zijn omdat de klant zijn werkelijke behoefte niet kan omschrijven, niet wil omschrijven omdat hij zich daar misschien voor schaamt of dat de klant werkelijk gelooft dat met het beantwoorden van deze hulpvraag het daadwerkelijke probleem is opgelost. Klantgericht werken betekent dat de klant dié oplossing geboden wordt waar hij behoefte aan heeft. Dit gaat dus verder dan enkel het beantwoorden van zijn hulpvraag. Om deze hulpvraag goed in kaart te brengen gebruiken we het hierboven beschreven instrument Systematische Vraagverheldering. Om klantgericht te kunnen werken is een dienstverlenende basishouding onmisbaar.

Dat betekent net iets meer voor de klant willen doen, gebruik maken van je netwerk of sociale kaart en zoeken naar oplossingen. Als deze oplossingen niet voor de hand liggen, kijken naar creatieve alternatieven die de klant toch op weg helpen.

Klantgerichtheid en dienstverlening betekenen niet 'alles uit handen nemen'. Uit de systematische vraagverheldering blijkt het vermogen van klanten om (nog) zelfstandig te kunnen handelen. Het Zorgloket zal dit vermogen extra stimuleren zodat de zelfredzaamheid van klanten gehandhaafd en daar waar mogelijk vergroot wordt. Ook hieruit blijkt dat het Zorgloket niet enkel biedt wat de klant wil maar waar de klant daadwerkelijk behoefte aan heeft.

In de toekomst zullen steeds meer producten als 'direct klaar' aan het zorgloket worden aangeboden. De medewerkers worden opgeleid om zelf te indiceren, werkprocessen worden herzien en vereenvoudigd en diensten van overige prestatievelden worden in het loket aangeboden (mantelzorg, Wonen, Service Zorg in de Wijk e.d.) In overleg met zorgaanbieders wordt ook het aangeboden externe dienstverleningspakket uitgebreid en als direct klaar aangeboden. De keuze van producten en diensten wordt bepaald door de vraag van de klant en niet door het aanbod van de dienstverlener.

De dienstverlening steeds dichterbij de klant aangeboden. Naast het Zorgloket in het gemeentekantoor wordt het aantal huisbezoeken uitgebreid, spreekuren op locatie georganiseerd en gewerkt aan een professionele, makkelijk toegankelijke, digitale Sociale Kaart.

Sociale kaart

Een sociale kaart is een overzicht van organisaties, hulpverleners en activiteiten op het gebied van zorg en welzijn. Het is voor zowel de klant als de professionele dienstverlener de wegwijzer naar wonen, welzijn, zorg en werk binnen de gemeente en regio. Het helpt de klant en de interne organisatie bij het vinden van de juiste voorziening en is het instrument voor een goede uitvoering van de WMO.

De gemeente Oisterwijk heeft momenteel een provisorische sociale kaart. Informatie die door medewerkers stapsgewijs is verzameld in een document en via de website toegankelijk gemaakt voor klanten. Daarnaast is er een arsenaal aan folders en brochures van alle mogelijke zorgaanbieders die bekend zijn en hun diensten hebben aangeboden.

De huidige sociale kaart is onvoldoende toereikend om de dienstverlening van het Zorgloket uit te breiden. Bovendien biedt de huidige vorm geen geschikte zoekmogelijkheid voor de klant om zelfstandig de juiste aanbieder bij de zorgvraag te vinden.

De noodzaak van een volledige sociale kaart van Oisterwijk is groot. Het biedt klanten de mogelijkheid om zelfstandig hun weg te vinden, draagt bij aan het ontwikkelen van zelfredzaamheid van klanten en helpt de consulent bij het aanbieden van de juiste zorg. Naast het ontwikkelen/aankopen van een sociale kaart is ook de verspreiding ervan een aandachtspunt.

Doelstelling E

Werken met servicenormen.

Met servicenormen doen organisaties beloften over de kwaliteit van hun dienstverlening. Deze beloften zijn een soort garanties voor zowel klanten als leveranciers. Met servicenormen kun je duidelijkheid scheppen over wat de klant kan verwachten van de dienstverlening. Een servicenorm wordt ook gebruikt als sturingsmiddel richting de organisatie en haar medewerkers.

Eind 2008 dienen alle overheidsorganisaties met klantcontacten servicenormen te gebruiken.

De centrale publieksbalie hanteert sinds december 2004 servicenormen. Deze zijn vanzelfsprekend ook van toepassing op de dienstverlening van het zorgloket. Samen met de raads werkgroep worden in 2008 meer specifieke servicenormen voor het zorgloket vastgesteld.

Totale middelen Zorgloket

(bedragen zijn afgerond)

Activiteit/Project	Bestaand				Nieuw			
	08	09	10	11	08	09	10	11
1 fte uitbreiding					40.000	40.000	40.000	40.000
Clientvolgsysteem						20.000	20.000	20.000
Digitale sociale kaart					40.000	19.000	19.000	19.000
1.9 fte	72.200	72.200	72.200	72.200				

Dit beleidsterrein heeft raakvlakken met:

- Prestatieveld 6: Individuele voorzieningen;
- Prestatieveld 5: kwetsbare groepen;
- Prestatieveld 4: ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers.

Kaders en visie van de raadswerkgroep

Voor wie doen we het?

Met het mantelzorgbeleid wil de gemeente alle oisterwijkse mantelzorgers in het algemeen ondersteunen zodat zij hun taak makkelijker en langer kunnen volhouden. De volgende mantelzorgers krijgen daarbij in de komende beleidsperiode specifieke aandacht:

- De mantelzorger die intensieve zorg verleent (meer dan 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden). Uit onderzoek blijkt dat dit de meest kwetsbare groep mantelzorgers is.
- De mantelzorger met zorg voor een dementerende naaste. Dit omdat deze zorg als zwaar beschouwd mag worden en Oisterwijk, gezien de vergrijzinggraad in de gemeente, sterker met dit probleem geconfronteerd wordt dan andere gemeenten.

Wie willen we zijn?

- We willen een gemeente zijn die mantelzorgondersteuning belangrijk vindt. Dit uit zich in het opstellen van een breed en divers mantelzorgbeleid waarin de gemeente zowel faciliterend (o.a. door subsidies), voorwaardenscheppend (vergunningen), initiërend (bijv. in mantelzorgoverleg) als ondersteunend (bijv. in loket) is.
- We willen een gemeente zijn die *samenwerking tussen partners* op het terrein van mantelzorg bevordert. De gemeente speelt daarbij een initiërende rol maar laat samenwerking daar waar mogelijk uiteindelijk over aan partners.

Welke doelstellingen willen we bereiken?

We willen mantelzorgers ondersteunen door:

- Versterken van de infrastructuur voor mantelzorgondersteuning (o.a. door samenwerking);
- Voorkomen van overbelasting van mantelzorgers;
- Het vergroten van het aantal mantelzorgers dat een vorm van mantelzorgondersteuning ontvangt.

Welke uitgangspunten hanteren we daarbij?

- De ingezette koers op het terrein van mantelzorgondersteuning wordt voortgezet (met aandacht voor versterking van de infrastructuur, het bereiken van mantelzorgers en het bieden van mantelzorgondersteuning).
- Er wordt gestreefd naar een diversiteit in ondersteuningsvormen. In ieder geval is er aandacht voor: informatie & advies, emotionele ondersteuning, praktische ondersteuning & respijtzorg, belangenbehartiging & inspraak, wet & regelgeving.

Samenvattend schema

Doelstelling A

Ondersteunen van mantelzorgers.

Speerpunten

- 1 Infrastructuur rondom mantelzorg versterken;
- 2 Voorkomen van overbelasting van mantelzorgers;
- 3 Vergroten aantal mantelzorgers dat ondersteuning ontvangt.

Actiepunten

T.a.v. speerpunt 1

- Mantelzorgoverleg;
- Versterken lokale werkgroep mantelzorg;
- Regionale afspraken om continuïteit voorzieningen te waarborgen.

T.a.v. speerpunt 2

- Dementieconsulent;
- Aantal trajecten vrijwillige thuishulp zullen stijgen;
- Mantelzorgvouchers via wonen zorg service in de wijk;
- Onderzoeken mogelijkheden versoepeling regelgeving.

T.a.v. speerpunt 3

- Integrale intake bij het zorgloket;
- Publiciteit;
- Aandacht binnen project preventief huisbezoek en andere relevantie projecten;
- Extra aandacht via subsidierelaties.

Wat te bereiken?

- Vanaf 2009 is er een zelfstandig functionerend mantelzorgoverleg;
- Er worden jaarlijks prestatieafspraken gemaakt met Contour en st. Mantelzorg;
- Het aantal bekende mantelzorgers bij de Lokale Werkgroep stijgt jaarlijks met 10%.
- Het aantal mensen dat mantelzorg geeft en ontvangt stijgt;
- Het gebruik van ondersteuningsmogelijkheden stijgt;
- In de pilotperiode ondersteunt de dementieconsulent 15 cliënten;
- 50% van de weggegeven mantelzorgvouchers wordt ingeleverd;
- In 2009 wordt er een plan opgeleverd voor tegemoetkoming ondersteuning mantelzorgers via regelgeving.

Toelichting

Het geven van mantelzorg is geen vrije keuze, het 'overkomt' je. Mantelzorgers zijn erg belangrijk: niet alleen voor hun naasten waar zij voor zorgen, maar ook voor de samenleving. Door al het werk van mantelzorgers hoeft er minder professionele zorg ingezet te worden. De trend in landelijk en lokaal beleid is dat mensen steeds meer worden aangesproken op datgene wat zij zelf of met hulp van anderen kunnen regelen, voordat zij professionele hulp krijgen aangeboden. Hierdoor is de verwachting dat in de toekomst de druk op mantelzorgers zal gaan toenemen.

Om mantelzorgers hun taken goed te kunnen laten uitvoeren moet er aandacht zijn voor ondersteuning. Als gemeente vinden we mantelzorg belangrijk en willen we voorkomen dat de zorg voor mantelzorgers teveel wordt. In dit hoofdstuk leggen wij uit hoe de gemeente Oisterwijk van plan is dit te doen.

In 2006 heeft de gemeente een start gemaakt met inzetten op mantelzorgondersteuning. Er is een analyse gemaakt van de toenmalige Oisterwijkse mantelzorgondersteuningssituatie. In 2007 verscheen de nota 'mantelzorg mogelijk maken, een aanzet tot mantelzorgondersteuning in Oisterwijk'. Hierin werd de basis gelegd voor het toekomstige mantelzorgbeleid.

Doelstelling voor 2008 t/m 2011

In de komende periode zal de gemeente blijven inzetten op het ondersteunen van mantelzorgers. Waar in 2007 gekozen werd voor 'versterken en informeren' als doelstellingen, gericht op bekendheid van reeds bestaande voorzieningen, kiest de gemeente Oisterwijk voor de komende periode naast voortzetting van de bestaande doelstellingen, voor een aantal vernieuwende initiatieven. De speerpunten hierbij zijn:

- 1 Infrastructuur rondom mantelzorgers versterken;
- 2 Voorkomen van overbelasting van de mantelzorger;
- 3 Vergroten van het aantal mantelzorgers dat ondersteuning ontvangt.

Om goede maatregelen in te zetten op deze speerpunten, is inzicht in de behoeften van mantelzorgers een voorwaarde. Daarom zal er ingezet worden op extra onderzoek hiernaar. Hierbij zullen bestaande onderzoeken en signalerings-mogelijkheden ingezet worden en zal er meer aandacht zijn om deze signalen samen te brengen.

1 Infrastructuur rondom mantelzorgers versterken

Gebleden is dat in Oisterwijk de infrastructuur van organisaties die zich met mantelzorg bezig houden slecht is. Om dit te verbeteren gaat de gemeente inzetten op:

- investeren in mantelzorgoverleg. In 2007 heeft de gemeente het initiatief genomen een mantelzorg-overleg op te zetten met betrokken organisaties om op die manier te komen tot meer uitwisseling

en afstemming van elkaars activiteiten. Daarnaast zal het mantelzorgoverleg aandacht besteden aan het verkrijgen van inzicht in de behoefte van mantelzorgers. In de komende periode zal de gemeente hierin blijven investeren vanuit haar regierol. Vanaf 2009 moet het mantelzorgoverleg onafhankelijk van de gemeente gaan functioneren. Er wordt vanuit gegaan dat, buiten het beschikbaar stellen van uren door de gemeente en de betrokken organisaties, hier geen extra kosten aan verbonden zijn.

- Versterken lokale werkgroep. Middels een directe subsidierelatie en prestatieafspraken zal de gemeente een meer sturende rol innemen t.a.v. de lokale werkgroep mantelzorg. De bedoeling hiervan is dat de werkgroep Mantelzorg een grotere bekendheid zal krijgen, een gericht ondersteuningsaanbod aan de doelgroep zal gaan doen en meer zal gaan samenwerken met partners. De gemeente wil de werkgroep hierbij ondersteunen en faciliteren. Middelen: jaarlijks € 2.500 (bestaand budget).
- Afspraken maken in regionaal verband voor de instellingen stichting Mantelzorg Midden Brabant en Contour. Middels deze afspraken garanderen we dat er op regionaal niveau een aantal diensten aan mantelzorgers geleverd worden, zoals informatie en advies, een expertisecentrum, begeleiding en mantelzorgondersteuning door vrijwilligers. Middelen: voor st. Mantelzorg zullen de kosten voor het regionale pakket vanaf 2008 € 6.000 bedragen. St. Contour kost jaarlijks minimaal € 19.000 waarvoor 22 mantelzorgers ondersteuning ontvangen door vrijwillige huishulpen. Afhankelijk van de afspraken voor extra trajecten stijgen de kosten voor Contour.

Met dit speerpunt wil de gemeente bereiken dat er organisaties zijn waar de mantelzorger op terug kan gaan vallen voor lotgenotencontact, informatie of advies, en dat er tussen die organisatie regelmatig uitwisseling plaatsvindt.

2 Voorkomen overbelasting mantelzorger

Om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen biedt de gemeente een divers ondersteuningsaanbod dat aansluit bij de behoeften van de mantelzorger.

In de periode 2008–2011 zal ingezet worden op een sluitende keten van ondersteuningsmogelijkheden waarbij er extra aandacht zal zijn voor de mantelzorger die intensieve zorg verleent. Respijtzorg als instrument om overbelasting te voorkomen zal hierbij worden meegenomen. Op dit moment is er al extra aandacht voor de mantelzorger bij het Zorgloket, houdt de afdeling Sociale Zaken rekening met het opleggen van een sollicitatieplicht als iemand mantelzorg geeft, zijn er mogelijkheden voor mantelzorgondersteuning via de door de gemeente gesubsidieerde instellingen: werkgroep Mantelzorg, stichting Mantelzorg en stichting Contour.

Daarnaast gaat de gemeente extra inzetten op de volgende ondersteuningsmogelijkheden:

- Dementieconsulent: In 2008 start de pilot dementieconsulent die wordt uitgevoerd door stichting de Runne-Thebe. De dementieconsulent zal zwaardere mantelzorggevallen ondersteunen waarbij sprake is van dementie of beginnende (nog niet gediagnostiseerde) dementie. Omdat Oisterwijk een sterk vergrijzende gemeente is met relatief veel ouderen, verdient deze doelgroep extra aandacht.

De pilot dementieconsulent is in augustus 2007 gestart en zal doorlopen t/m december 2008. Na evaluatie zal besloten worden over de voortzetting. De kosten voor de pilot zijn in totaal € 64.000, waarvan € 25.000 door de provincie Noord Brabant wordt gefinancierd en € 39.000 door de gemeente. Het College heeft op voorhand besloten om voor de voortzetting € 20.000 structureel vrij te maken. Dit dekt ongeveer 50% van de jaarlijkse kosten. De overige gelden dienen via cofinanciering binnen te worden gebracht. In 2008 zal hierop ingezet worden.

- Vrijwillige thuishulp: Stichting Contour – informele zorg biedt ondersteuning aan mantelzorgers door de inzet van vrijwilligers. Voor de komende jaren zal er ingezet worden op een groei van het aantal mantelzorgers dat gebruik maakt van deze voorziening. De gemeente zal met stichting Contour prestatieafspraken maken over de gewenste groei. Er is een basisafname afgesproken in regionaal verband van 22 ondersteuningstrajecten voor onze gemeente in 2008. Elk extra traject kost € 848. In totaal kost dat € 19.000. Voor de komende 4 jaar reserveren we € 10.000 om extra trajecten in te kunnen kopen.
- Mantelzorg-vouchers: Binnen het project Wonen–Zorg–Service in de wijk is er de mogelijkheid om dienstencheques af te nemen. De gemeente zal jaarlijks cheques afnemen die aan mantelzorgers aangeboden gaan worden. Op deze manier kunnen zij gebruik maken van extra praktische ondersteuning, waarbij zij zelf kunnen kiezen voor die invulling die bij hun vraag past. Voor de aankoop van de dienstencheques reserveren we voor de komende 4 jaar € 1.000. Via het Zorgloket en de WMO consulenten zullen zij aan mantelzorgers aangeboden worden.
- Onderzocht zal gaan worden of de gemeente mantelzorgers meer tegemoet kan gaan komen in gemeentelijke regelingen en toekenning van producten. Bij het toekennen van huishoudelijke hulp zal hierbij o.a. gekeken worden naar de 'gebruikelijke zorg' (de normale, dagelijkse zorg die gezinsleden geacht worden te bieden aan hun familieleden die samen een leefeenheid vormen) en wat de mogelijkheden zijn om mantelzorgers te ondersteunen door daar de norm van te verruimen. Ook zal er gekeken worden naar het vergunningenstelsel waar het bestemmingsplannen betreft om tijdelijke bewoning van bijgebouwen makkelijker te maken. Hierbij zullen t.z.t. de kosten inzichtelijk gemaakt worden.

Met dit speerpunt willen we bereiken dat er een goed ondersteuningsaanbod is voor mantelzorgers. Ook willen we dat het gebruik van dit ondersteuningsaanbod stijgt. Dit zal zich o.a. vertalen in het aantal ondersteuningstrajecten van de vrijwillige thuishulp. Van de dementieconsulent verwachten wij dat er in de pilotperiode tot eind 2008 15 cliënten worden geholpen. Verder streven we ernaar dat 50% van de door de gemeente aan mantelzorgers uitgegeven dienstencheques van het wonen zorg service in de wijk project worden ingeleverd. In 2009 zal er een plan opgeleverd worden met voorstellen om mantelzorgers tegemoet te komen door aanpassingen in de regelgeving.

3 Vergroten aantal mantelzorgers dat ondersteuning ontvangt

De gemeente wil dat het aantal mantelzorgers dat gebruik maakt van een ondersteuningsmogelijkheid toe zal gaan nemen. Knelpunt hierbij is dat de gemeente slechts een beperkt aantal mantelzorgers kent.

Dit heeft ermee te maken dat veel mantelzorgers het vanzelfsprekend vinden dat zij zorgen voor hun naaste en zich dus niet als zodanig herkennen. De gemeente zal als volgt gaan inzetten op het in beeld krijgen van de mantelzorger en het bekend maken van de voorzieningen onder deze groep:

- Via het zorgloket wordt er extra aandacht besteedt aan mantelzorgers. Bij elke aanvraag voor een voorziening die daar gedaan wordt, zal de situatie met betrekking tot mantelzorg bekeken worden en ontvangen mensen voorlichting over de mogelijkheden. De medewerkers van het Zorgloket en de WMO consulenten hebben extra scholing gekregen over mantelzorg, en indien nodig zullen zij in de toekomst verder bijgeschoold worden.
- De gemeente zal in haar communicatie naar de burger mantelzorgers en de ondersteuningsmogelijkheden uitgebreid meenemen. Bv. in de speciale WMO krant die 2x per jaar verschijnt, middels folders, of de communicatie-uitingen via de lokale media.
- Er is aandacht voor mantelzorg bij de preventieve huisbezoeken die onder 75 plussers uitgevoerd worden, zowel om te inventariseren hoeveel mantelzorg er gegeven wordt, maar ook om mensen te wijzen op de ondersteuningsmogelijkheden. De gemeente werkt samen met het ouderenwerk aan opvolging van aanbevelingen uit dit onderzoek. De gemeenteraad zal eind 2007 beslissen over continuering van dit project per wijk of de overgang naar seniorenvoorlichting per leeftijdsgroep. De kosten voor voortzetting van dit project zijn afhankelijk van het aantal uren dat vanuit de reguliere opdracht ouderenwerk vrijgemaakt kunnen worden.
- De gemeente zal haar subsidiepartners vragen om in hun werk extra aandacht te besteden aan het bereiken van mantelzorgers en de ondersteuningsmogelijkheden.

Met dit speerpunt willen we bereiken dat de gemeente en haar partners de mantelzorgers beter weet te vinden en dat de mantelzorgers beter gebruik gaan maken van de ondersteuningsmogelijkheden. In de leefbaarheidmonitor wordt gevraagd hoeveel mensen er mantelzorg ontvangen en geven. Jaarlijks willen wij aansturen op een toename van het aantal mensen dat mantelzorg ontvangt of geeft t.o.v. het voorgaande peiljaar. Ook streven we naar een toename van het aantal bekende mantelzorgers bij de lokale werkgroep Mantelzorg met 10% t.o.v. het voorgaande jaar.

Wij gaan ervan uit dat er op dit moment door de onbekendheid van mantelzorgers met ondersteuningsmogelijkheden méér situaties zijn waarin de mantelzorger overbelast is dan nodig zou zijn geweest als zij ondersteuning hadden gekregen. Daarom denken wij dat als er meer mensen gebruik gaan maken van de ondersteuningsmogelijkheden, er minder mantelzorgers overbelast raken. Wij zetten voor de komende jaren dan ook in op een stijging van het gebruik van mantelzorgondersteuningsmogelijkheden.

Totale middelen mantelzorg:

(bedragen zijn afgerond)

Activiteit/Project	Bestaand				Nieuw			
	08	09	10	11	08	09	10	11
Lokale werkgroep mantelzorg	2.500	2.500	2.500	2.500				
Stichting Mantelzorg					12.000	12.000	12.000	12.000
Contour vrijwillige huishulp basispakket					30.000	30.000	30.000	30.000
dementieconsulent		20.000	20.000	20.000				
Mantelzorgvouchers					1.000	1.000	1.000	1.000

Dit beleidsterrein heeft raakvlakken met:

- Vrijwilligersbeleid;
- Zorgloket;
- Ouderenbeleid;
- Sociale zaken: wet werk en bijstand.

Kaders en visie van de raadswerkgroep

Voor wie doen we het?

De gemeente Oisterwijk heeft een actief verenigingsleven en een groot sociaal netwerk mede dankzij meer dan 200 vrijwilligersorganisaties. Waarschijnlijk zijn het er nog meer, maar niet iedereen noemt zijn of haar bijdrage vrijwilligerswerk. Vrijwilligerswerk kenmerkt zich doordat het niet verplicht is. Het is onbetaald werk dat in georganiseerd verband verricht wordt voor anderen in de maatschappij. Dit vrijwilligersbeleid is er voor de Oisterwijkse vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties.

Wie willen we zijn?

We willen een gemeente zijn die het lokale vrijwilligerswerk versterkt en stimuleert. Ook waarderen we het vrijwilligerswerk in brede zin. Door middel van een sterk Lokaal Steunpunt Vrijwilligerswerk zorgen we voor een uitgebreide informatievoorziening en bemiddeling tussen vraag en aanbod. We zijn een gemeente die jongeren betreft bij het vrijwilligerswerk en aansluiting zoekt met zorgprojecten. We willen mantelzorgers ondersteunen.

We zoeken naar passend vrijwilligerswerk voor iedereen, waardoor vrijwilligerswerk ingezet kan worden als middel voor sociale activering. We willen de afstand tot de arbeidsmarkt verkleinen voor mensen die aan het werk willen of er voor zorgen dat mensen actief deelnemen aan de samenleving.

Verder zien we mogelijkheden in het maatschappelijk betrokken ondernemen en kansen voor vrijwilligersorganisaties in de samenwerking met het bedrijfsleven.

Welke doelstellingen willen we bereiken?

- 1 Vrijwilligersorganisaties versterken
- 2 Vrijwilligerswerk stimuleren
- 3 Aansluiting tussen vrijwilligerswerk, zorg en sociale activering

Welke uitgangspunten hanteren wij?

In het kader van de WMO hebben we uitgangspunten geformuleerd. Voor de ontwikkeling van het vrijwilligersbeleid kunnen we daar op een aantal punten specifiek bij aansluiten. Bijvoorbeeld door uit te gaan van de mogelijkheden van mensen en niet hun beperkingen zijn er meer mogelijkheden om mensen te bemiddelen naar vrijwilligerswerk. Ook het versterken van vrijwilligersorganisaties draagt bij aan een sterke keten tussen burgers, maatschappelijke organisaties en gemeente. We willen vrijwilligerswerk verbinden met andere prestatievelden en onderwerpen zoals mantelzorg en leefbaarheid. Dat doen we door mantelzorgers te ondersteunen met behulp van vrijwilligers. En daarnaast door het stimuleren van vrijwilligerswerk een bijdrage te leveren aan de sociale samenhang in wijken en buurten.

Samenvattend schema

Doelstelling A

Het versterken van vrijwilligersorganisaties.

Speerpunten

- 1 Uitbreiden van de vraagbaakfunctie Lokaal Steunpunt Vrijwilligerswerk;
- 2 Het versterken van de besturen van vrijwilligersorganisaties.;
- 3 Maatschappelijk ondernemen bevorderen.

Actiepunten

T.a.v. speerpunt 1:

- Informatievoorziening aanleggen;
- Publiciteit/communicatieplan door Lokaal Steunpunt Vrijwilligerswerk.

T.a.v. speerpunt 2:

- Deskundigheidsbevordering;
- Ontwikkelen nieuw model voor bestuursfuncties.

T.a.v. speerpunt 3:

- Haalbaarheidsonderzoek naar project Beursvloer voor Oisterwijk.

Wat te bereiken?

- Speerpunt 1: Een loket voor vrijwilligerswerk door het continueren en uitbreiden van het Lokaal Steunpunt Vrijwilligerswerk;
- Speerpunt 2: Bestuurstaken zijn geregeld en er zijn minder vacatures voor bestuursfuncties;
- Speerpunt 3: Vrijwilligersorganisaties benutten meer mogelijkheden en zijn minder afhankelijk van subsidies.

Doelstelling B

Het stimuleren van vrijwilligerswerk.

Speerpunten

- 4 Meer jongeren betrekken bij vrijwilligerswerk;
- 5 Uitgangspunten formuleren voor de waardering van vrijwilligerswerk;
- 6 Diversiteit in het aanbod van vrijwilligerswerk (o.a. in vacaturebank Lokaal Steunpunt Vrijwilligerswerk).

Actiepunten

T.a.v. speerpunt 4:

- Onderzoeken in welke sector welke vrijwilligers actief zijn en waar de problemen zitten;
- Uitbreiden maatschappelijke stages.

T.a.v. speerpunt 5:

- Onderzoeken haalbaarheid vrijwilligersverzekering;
- Waardering vrijwilligerswerk door bijvoorbeeld vrijwilligerspas;
- De organisaties informeren over de juridische en wettelijke regelingen ten aanzien van vrijwilligersvergoedingen.

T.a.v. speerpunt 6:

- Meer flexibele klussen werven voor vacaturebank Lokaal Steunpunt Vrijwilligerswerk;
- Deelnemen aan Make a Difference Day.

Wat te bereiken?

- Speerpunt 4: Lokaal Steunpunt Vrijwilligerswerk kan gericht adviseren bij de organisatie van maatschappelijke stages en Make a Difference Day.
- Speerpunt 5: Er is meer waardering voor alle vrijwilligers en vrijwilligerswerk in het algemeen. Er ligt een plan met eenduidige informatie en uitgangspunten t.a.v. vrijwilligersvergoedingen;
- Speerpunt 6: Er is een uitgebreider aanbod voor vrijwilligerswerk (meting via vacaturebank LSV).

Doelstelling C

Aansluiten van vrijwilligerswerk met zorg en sociale activering.

Speerpunten

7 Aansluiting zoeken met bestaande en nieuwe projecten in de zorg.

8 Vrijwilligerswerk als middel voor sociale activering.

Actiepunten

- T.a.v. speerpunt 7: Samenwerking uitbreiden tussen Lokaal Vrijwilligers Steunpunt en o.a. Zorgloket, WZSW, Contour (informele zorg), Werkgroep Mantelzorg, VHVO.
- T.a.v. speerpunt 8: Extra vacatures werven/creëren voor sociale activering (meting via vacaturebank LSV).

Wat te bereiken?

- Speerpunt 7: Meer vrijwilligers in de zorg (0-meting in leefbaarheidmonitor) en mantelzorgondersteuning door vrijwilligerswerk vergroten.
- Speerpunt 8: Door middel van vrijwilligerswerk de afstand tot de arbeidsmarkt verkleinen (meting via LSV, Sociale Zaken).

Toelichting

Waar staan we nu?

De gemeente Oisterwijk heeft in 2004, op basis van een uitgebreid vrijwilligersonderzoek, reeds een nota vrijwilligersbeleid opgesteld. Het centrale uitgangspunt in deze nota is de instandhouding van het Lokaal Steunpunt Vrijwilligerswerk (LSV) dat een aantal taken heeft in de promotie en ondersteuning van vrijwilligers(werk). In 2005 heeft de Raad besloten dit steunpunt ook na 2005 te blijven bekostigen. Ook voor de komende beleidsperiode zal het Lokaal Steunpunt Vrijwilligerswerk een centrale rol blijven spelen.

Uit de evaluatie van het beleid uit 2004 en signalen vanuit de organisaties en het LSV blijkt dat het beleid op een aantal punten bijgesteld dient te worden. De belangrijkste zijn;

- 1 Organisaties zijn niet altijd ingericht om jongeren een aantrekkelijke werkplek te bieden voor vrijwilligerswerk (of maatschappelijke stage).
- 2 Er ontstaan steeds meer projecten die grenzen aan het gebied van de zorg (o.a. WZSW). De samenwerking tussen die projecten en de aansluiting met de zorg dient verbeterd te worden.
- 3 Vrijwilligerswerk wordt steeds vaker ingezet als middel voor sociale activering. Er is behoefte aan goede begeleiding voor potentiële vrijwilligers en organisaties voor het begeleiden van deze vrijwilligers.
- 4 Er is een groot tekort aan bestuursleden bij vrijwilligersorganisaties.
- 5 Vrijwilligersorganisaties zijn vaak afhankelijk van subsidies en hebben daardoor beperkte mogelijkheden. Maatschappelijk betrokken ondernemen is een ontwikkeling die veel kansen biedt aan organisaties om hun positie te versterken.
- 6 Er is geen beleid ten aanzien van het verlenen van een vrijwilligersvergoeding.

Wat willen we bereiken de komende jaren?

- A Vrijwilligersorganisaties versterken;
- B Vrijwilligerswerk stimuleren;
- C Aansluiting tussen vrijwilligerswerk, zorg en sociale activering.

Hoe gaan we dat doen?

Doelstelling A

Vrijwilligersorganisaties versterken

We willen vrijwilligersorganisaties sterker maken door er voor te zorgen dat het Lokaal Steunpunt Vrijwilligerswerk meer informatie kan verstrekken. Het is daarbij belangrijk dat het steunpunt meer outreachend werkt dus meer naar de organisaties toe gaat. Daarvoor wordt een communicatieplan opgesteld en uitgevoerd. Organisaties kunnen dan met al hun vragen terecht bij het LSV.

Daarnaast is in 2005 het Vrijwilligersplatform opgericht. In het Vrijwilligersplatform zijn de volgende groeperingen vertegenwoordigd; Sport, Jeugd- en jongerenwerk, Welzijn en Zorg, Senioren, Gehandicapten, Wijk en buurthuizen, Vluchtelingenwerk, Natuur en Milieu. Het doel van het platform is het adviseren van de gemeente gevraagd en ongevraagd over beleid en beleidsinitiatieven op het gebied van vrijwilligerswerk. Daarnaast heeft het platform een signaalfunctie; zij geven signalen van hun achterban door aan gemeente of andere organisaties. Verder toetsen zij het draagvlak voor initiatieven bij hun achterban.

We willen er voor zorgen dat de bestuurstaken zijn geregeld bij organisaties. Het is voor veel organisaties moeilijk om bestuursleden te vinden. Daarom willen we onderzoeken wat er nodig is om de bestuurstaken te regelen. Misschien kan dat ook op een andere manier opgelost worden, dan met een traditioneel bestuur.

Daarnaast willen we onderzoeken of er in Oisterwijk mogelijkheden zijn om een 'Beursvloer' te organiseren. Tijdens een zogenaamde 'Beursvloer' krijgen vrijwilligers organisaties en bedrijven de kans om te kijken hoe ze elkaar kunnen helpen. Bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van materialen of het delen van kennis. Het Vrijwilligersplatform zal nauw betrokken worden bij het haalbaarheidsonderzoek en eventueel bij de uitvoering.

Middelen

Voor het Lokaal Steunpunt Vrijwilligerswerk is reeds € 70.630 opgenomen in de begroting.

Doelstelling B

Vrijwilligerswerk stimuleren

We willen meer jongeren bij het vrijwilligerswerk betrekken. Dat doen we onder andere door de maatschappelijke stages op 2college en door jaarlijks mee te doen aan Make A Difference Day.

Ook willen we bekijken op welke manier we als gemeente vrijwilligerswerk het beste kunnen waarderen. Zoals we nu doen door het uitreiken van de vrijwilligersprijzen, maar er zijn ook andere mogelijkheden. In overleg met de vrijwilligersorganisaties en het Vrijwilligersplatform willen we komen tot een plan waarin gekozen wordt voor een vorm van waardering en waarin eenduidige informatie is opgenomen ten aanzien van vrijwilligersvergoedingen. Het blijft namelijk altijd moeilijk wanneer een vrijwilliger nu wel een vergoeding mag krijgen of niet. En gaat het dan om een onkostenvergoeding? Of is het een wijze van beloning? We willen de komende tijd uitzoeken hoe dat nou precies zit. Aan welke voorwaarden dat moet voldoen? En of we dat als gemeente op de huidige manier willen blijven subsidiëren?

Het Lokaal Steunpunt Vrijwilligerswerk wil op zoek gaan naar meer vacatures voor zogenaamde flex klussen: kortdurende kleinere klussen. Steeds meer vrijwilligers zijn op zoek naar een klus voor de korte termijn en willen zich nog niet vastleggen. Het steunpunt gaat hierin meer vraaggericht werken.

Middelen

De vrijwilligersprijzen worden nu betaald uit het budget incidentele subsidies.

Voorstel: jaarlijks € 5.000 opnemen voor de waardering van vrijwilligers.

Doelstelling C:

Aansluiting tussen vrijwilligerswerk, zorg en sociale activering

Er is een duidelijk verschil tussen vrijwilligerswerk en mantelzorg. Als je vrijwilligerswerk gaat doen dan kies je daar vaak bewust voor, terwijl mantelzorg je meestal overkomt.

Toch kunnen vrijwilligers het werk van mantelzorgers ondersteunen en verlichten. Bijvoorbeeld in het project Wonen Zorg en Service in de Wijk doen vrijwilligers kleine klusjes in huis voor mensen die langer zelfstandig willen wonen. Daarnaast zijn er vrijwilligers actief bij de formulierenbrigade en als ouder-
renadviseurs. De gemeente wil de komende jaren deze initiatieven blijven ondersteunen en stimuleren.

Steeds vaker doen werkzoekenden vrijwilligerswerk als opstap naar betaald werk. Deze vrijwilligers hebben soms net iets meer begeleiding nodig en het is van belang dat er passend vrijwilligerswerk gevonden wordt. De gemeente wil hierin meer samenwerken met het Lokaal Steunpunt Vrijwilligerswerk.

Totale middelen vrijwilligerswerk:

(bedragen zijn afgerond)

Activiteit/ Project	Bestaand				Nieuw			
	08	09	10	11	08	09	10	11
Lokaal Steunpunt Vrijwilligers	70.630	70.630	70.630	70.630				
Waardering vrijwilligerswerk					5.000	5.000	5.000	5.000

Dit beleidsterrein heeft raakvlakken met:

- Prestatieveld 1 (sociale samenhang in wijken, participatie);
- Prestatieveld 2 (jeugd, maatschappelijke stages);
- Prestatieveld 4 (onderdeel Mantelzorg).

Kaders en visie van de raadswerkgroep

Voor wie doen we het?

- Mensen met een lichamelijke beperking of chronische ziekte. Hieronder vallen bv. mensen die in een rolstoel zitten maar ook mensen met een visuele of een auditieve beperking;
- Mensen met een verstandelijke beperking;
- Mensen met een psychische of psychiatrische beperking;
- De kwetsbare oudere. Ouderen krijgen op hogere leeftijd steeds meer te maken met lichamelijke beperkingen, ziekten of psychische klachten, bv. depressie of dementie. Ook loopt deze groep extra risico om zich eenzaam te voelen door verlies van naasten. Daardoor zijn zij een belangrijke en omvangrijke doelgroep van de WMO.

Wie willen we zijn?

- Een gemeente die uitstraalt dat zij bij het maken van haar beleid rekening houdt met mensen met een beperking;
- Een gemeente die zelf het goede voorbeeld geeft;
- Een gemeente die haar partners in zorg en welzijn, zowel professionele als vrijwilligersorganisaties samen weet te brengen, zodat er bruggen geslagen worden tussen de verschillende doelgroepen en activiteiten, met als doel een samenhangende aanpak om meedoen en zelfstandig functioneren zo goed mogelijk vorm te geven op de schaal van Oisterwijk.

Welke doelstellingen willen we bereiken?

- De gemeente houdt bij het ontwikkelen van haar beleid rekening met mensen met een beperking;
- Mensen met een beperking worden gestimuleerd en ondersteund om zoveel mogelijk zelfstandig te kunnen functioneren;
- Mensen met een beperking kunnen makkelijker meedoen aan het maatschappelijke leven.

Welke uitgangspunten hanteren we daarbij?

- De gemeente neemt haar eigen verantwoordelijkheid;
- De gemeente pakt haar regierol op daar waar het gaat om het bij elkaar brengen van haar partners;
- De gemeente versterkt het bestaande en onderzoekt nieuwe mogelijkheden en initiatieven;
- Er wordt uitgegaan van de mogelijkheden van de mensen zelf.

Samenvattend schema

Doelstelling A

De gemeente houdt bij het ontwikkelen van haar beleid rekening met mensen met een beperking.

Speerpunten

- 1 Inclusief beleid;
- 2 Meer werkervaringsplekken voor mensen met een beperking bij de gemeentelijke organisatie.

Actiepunten

T.a.v. speerpunt 1

- Afstemmen duurzaamheidbalans;
- Bewustwordingsactie gericht op ambtenaren in de hele organisatie.

T.a.v. speerpunt 2

- Via managementteam organisatiebrede inventarisatie mogelijkheden.

Wat te bereiken?

T.a.v. speerpunt 1

- De gemeente houdt rekening in haar beleid met mensen met een beperking zodat zij op een gelijkwaardige manier kunnen deelnemen aan het maatschappelijke leven. Dit vertaalt zich in minimaal 3 beleidsstukken (gezondheidsbeleid, sportbeleid en ouderenbeleid), daarnaast zal onderzocht worden hoe dit vertaald kan worden bij andere beleidsterreinen.

T.a.v. speerpunt 2

- In 2011 zijn er minimaal 4 werkervaringsplekken bij de gemeente gecreëerd die mensen met een beperking de kans bieden werkervaring op te doen.

Doelstelling B

Zelfstandig functioneren.

Speerpunten

- 1 Welzijnsdiensten aan huis;
- 2 Preventie eenzaamheid.

Actiepunten

T.a.v. speerpunt 1

- Keuzeaanbod maaltijden;
- Wonen Zorg Service in de Wijk;
- Formulierenbrigade;
- Vrijwillige thuishulp;

T.a.v. speerpunt 2

- Continueren stuurgroep preventie eenzaamheid ouderen en verkennen mogelijkheden verbreding doelgroepen;
- Gerichter communicatie naar doelgroepen en hun omgeving;
- Aanbod gericht op doelgroep ouderen: omgaan met de 3^e levensfase;
- Opzetten contactcirkel;
- Voortzetting preventieve huisbezoeken 75+ opvolging door seniorenvoorlichting.

Wat te bereiken?

T.a.v. speerpunt 1

- Mensen kunnen vanaf 2009 uit verschillende maaltijdenaanbieders kiezen;
- Aantal verkochte dienstencheques Wonen Zorg Service in de Wijk stijgt;
- Aantal cliënten formulierenbrigade stijgt.

T.a.v. speerpunt 2

- Minimaal 15 deelnemers aan cursus omgaan met de 3^e levensfase voor ouderen;
- Realisatie contactcirkel en jaarlijkse stijging van leden van 10%;
- Netwerk eenzaamheid is in 2010 uitgebreid met de doelgroepen verstandelijk beperkten en mensen met een psychische/psychiatrische beperking;
- 40% deelname van aangeschreven personen voor preventief huisbezoek.

Doelstelling C

Meedoen makkelijker maken.

Speerpunten

- 1 Toegankelijkheid openbare ruimte en gebouwen;
- 2 Meedoen makkelijker maken;
- 3 Acceptatie van kwetsbare mensen in de samenleving.

Actiepunten

T.a.v. speerpunt 1

- Toegankelijkheidsoverleg gaat ambtelijke organisatie adviseren.

T.a.v. speerpunt 2

- Stimuleringsregeling culturele sport en ontmoetingsverenigingen voor activiteiten gericht op mensen met een beperking;
- Het ervaringsplein wordt een 2-jaarlijkse activiteit. In 2010 zal het eerstvolgende ervaringsplein georganiseerd worden voor een bredere doelgroep;
- Netwerken bijeen brengen.

T.a.v. speerpunt 3

- Kwartiermakerfestival.

Wat te bereiken?

T.a.v. speerpunt 1

- Vanaf 2008 is er een toegankelijkheidsoverleg;
- Paragraaf toegankelijkheid bij beleidstukken verkeer en accommodaties;
- In 2011 zijn de dorpskernen en gemeentelijke gebouwen goed toegankelijk voor mensen met een beperking;
- Bij nieuwe projecten in de openbare ruimte is er aantoonbaar rekening gehouden met mensen met een beperking.

T.a.v. speerpunt 2

- In 2008 is onderzocht hoe we een stimuleringsregeling kunnen vormgeven. Invoering 2009;
- In 2010 is er opnieuw een ervaringsplein georganiseerd. Daarna 2-jaarlijks;
- In de ontwikkeling van de brede school en leefbaarheid zal vanaf 2008 ingezet worden op het bevorderen van netwerken met partners.

T.a.v. speerpunt 3

- Jaarlijks worden er in het kader van het kwartiermakerfestival activiteiten georganiseerd.

Toelichting

Het belangrijkste doel van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning is 'meedoen'. Iedereen moet in staat gesteld worden om op zijn of haar manier deel te kunnen nemen aan het maatschappelijke leven. De meeste mensen redden zich prima. Voor sommige mensen is meedoen echter niet zo vanzelfsprekend. Doordat ze ouder worden, een beperking hebben, of gebrek aan ondersteuning hebben in hun naaste omgeving. Voor deze mensen wil de gemeente Oisterwijk een stevig vangnet vormen. In dit hoofdstuk over prestatieveld 5, worden collectieve voorzieningen geregeld die mensen moeten helpen om mee te doen en om zelfstandig te kunnen functioneren, zodat zij beter in staat zijn om hun eigen keuzes te maken en eigen verantwoordelijkheid te nemen.

Prestatieveld 5 van de WMO richt zich op kwetsbare doelgroepen. Voor de gemeente is het nieuw om zich expliciet op deze groepen te richten met een concreet ondersteuningsaanbod gericht op meedoen in de reguliere maatschappij. Voorheen was zorg en welzijn voor deze groepen geregeld via de AWBZ. Ook nu is dit deels nog zo. Zo is de ondersteunende en activerende begeleiding van mensen met een beperking nog steeds een AWBZ-functie. De verantwoordelijkheid van de gemeente voor de participatie en zelfstandig functioneren van deze doelgroepen is gevat in het zogenaamde compensatiebeginsel van de WMO. Hierin staat dat de gemeente voorzieningen dient te treffen ter compensatie van de beperkingen die hun burgers ondervinden in zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Hierbij dient de gemeente ondersteuning en voorzieningen te bieden die burgers in staat stellen om:

- Een huishouden te voeren;
- Zich te verplaatsen in en om de woning;
- Zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;

- Medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

De voorzieningen voor mensen die de gemeente in het kader van het compensatiebeginsel zal bieden staan omschreven in prestatieveld 5 en 6 van de WMO, hoofdstuk 8, in zal gaan op het verstrekken van individuele voorzieningen, zullen in dit hoofdstuk vooral de algemene zaken en collectieve voorzieningen aan de orde komen.

Voor de gemeente ligt bij het ontwikkelen van prestatieveld 5 de uitdaging om deze nieuwe groepen te leren kennen, te leren inspelen op hun behoefte, als onderdeel van integraal beleid, en vanuit haar regierol partners aan te zetten hun verantwoordelijkheid te nemen en aan te sturen op meer samenwerking. Hiervoor is in de eerste plaats inzicht nodig in de behoeften. Met name de behoeften van mensen met een psychische of psychiatrische beperking en een verstandelijke beperking hebben wij nog niet volledig in beeld. Daarom zal in 2008 gestart worden met een onderzoek hiernaar. Er zal hierbij samen- gewerkt worden met MEE en de betrokken zorginstellingen.

In dit hoofdstuk geven wij een doorkijk op de plannen voor de komende jaren. Deze plannen zijn groten- deels gebaseerd op geluiden die wij kregen van de samenleving en de doelgroepen zelf. Getracht wordt om hier zo concreet mogelijke projecten op te ontwikkelen. Komende jaren zullen we gebruiken om voorgestelde maatregelen aan te scherpen, te toetsen en waar nodig uit te breiden.

Doelstelling A

De gemeente houdt bij het ontwikkelen en uitvoeren van haar beleid rekening met mensen met een beperking

Als gemeente hebben we een voorbeeldfunctie voor onze partners, bv organisaties en instellingen op de terreinen zorg en welzijn, ondernemers of het onderwijs op het moment dat wij hen vragen om van- uit hun invalshoek een steentje bij te dragen aan de toegankelijkheid van Oisterwijk. Daarom zal de gemeente Oisterwijk het goede voorbeeld geven daar waar het gaat om haar eigen bedrijfsvoering, maar ook als het gaat om bv stage- of werkplekken voor mensen met een beperking.

Speerpunt 1

Ontwikkelen inclusief beleid

Inclusief beleid is beleid dat rekening houdt met de verschillende mogelijkheden en beperkingen van mensen. Het gaat niet alleen om WMO beleid, maar om al het beleid, denk bijvoorbeeld aan levensloop- bestendige woningen, de toegankelijkheid van gebouwen, het type OV-bussen, de inrichting van woon- wijken, regels voor bijzondere bijstand of de geschiktheid van het volwassenenonderwijs voor mensen met beperkingen. Resultaat is dat algemene voorzieningen ook beschikbaar zijn voor mensen met een beperking. Het doel van inclusief beleid is dat mensen met beperkingen *vanzelfsprekend op een gelijk- waardige manier* kunnen deelnemen aan alle aspecten van het maatschappelijke leven.

In 2008 zal onderzocht worden hoe het uitgangspunt van inclusief beleid verankerd kan worden in het gemeentelijk beleid. Hiervoor zullen we aansluiten bij het instrument duurzaamheidsbalans, dat in 2007 is ingevoerd.

Middelen

P.M.

Speerpunt 2

Meer werkervaringsplekken voor mensen met een beperking

Vanuit haar voorbeeldfunctie zal de gemeente meer stage en werkplekken in haar eigen organisatie beschikbaar stellen voor mensen met een beperking. Het doel is dat er in 2011 minimaal 4 werkervaringsplekken beschikbaar zijn bij de gemeente voor mensen met een beperking. Hiermee willen we mensen met een beperking in staat stellen om werkervaring op te doen zodat hun kansen vergroot worden op een baan (bij de gemeente of elders) of een zinvolle dagbesteding. Middelen: P.M. en uit reguliere budgetten

Doelstelling B

Zelfstandig functioneren

Zelfstandig functioneren, je eigen keuzes maken, zonder afhankelijk te zijn van anderen. Dat is soms niet zo vanzelfsprekend. De gemeente kan mensen hierbij ondersteuning bieden. Dit doen we deels door individuele voorzieningen te bieden, zoals woningaanpassingen, rolstoelen en huishoudelijke hulp (zie hiervoor hoofdstuk 8) maar dat doen we ook door collectieve diensten en voorzieningen aan te bieden. In dit hoofdstuk staan deze collectieve voorzieningen centraal.

Speerpunt 1

Welzijnsdiensten aan huis

De gemeente streeft ernaar mensen een breed pakket aan mogelijkheden te bieden om welzijnsdiensten aan huis te krijgen. Met deze welzijnsdiensten, en de in hoofdstuk 8 omschreven individuele voorzieningen, ondersteunen we mensen bij het zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en functioneren. Een aantal voorzieningen wordt al gesubsidieerd, zoals maaltijdenvoorziening, personenalarmering, klussendienst Klein Karwei of administratieve ondersteuning via Mimax. In totaal is er voor deze zaken jaarlijks ruim € 60.000 subsidie beschikbaar. In 2007 startte de gemeente de pilotprojecten Wonen Zorg Service in de wijk en de formulierenbrigade. De gemeente zal de komende jaren inzetten op de volgende zaken:

- Maaltijdenvoorziening: Naast de nu al beschikbare diensten zal er een keuzeaanbod gerealiseerd worden tussen verschillende aanbieders, maar ook gekeken worden naar mogelijkheden voor boodschappendiensten en gezamenlijke eetpunten. Bovendien zal onderzocht worden of de huidige financieringsmethodiek van € 1 per maaltijd aangepast dient te worden om de doelgroep optimaal te kunnen bereiken.

- Praktische hulp: ondersteuning bij bv klusjes in huis of tuinonderhoud. De bestaande vrijwilligersorganisatie Klein Karwei en het in 2007 gestarte project Wonen Zorg en Service in de Wijk worden gecontinueerd. WZSW zal in 2008 uitgebreid worden over de overige wijken en kernen.
- Regievoering over het eigen leven: ondersteuning bij bijvoorbeeld het invullen van formulieren of extra uitleg over regelgeving is belangrijk voor mensen in een tijd waarin regelgeving ingewikkeld is en in hoog tempo verandert. Stichting Mimax biedt al jaren ondersteuning aan minima met het adviseren en invullen van formulieren. De in 2007 gestarte formulierenbrigade zal in de komende jaren doorontwikkeld worden. Daarnaast zal in 2008 een onderzoek gedaan worden naar de haalbaarheid van het instellen van een professionele ouderenadviseur omdat we o.a. via het Zorgloket signalen ontvangen dat ouderen steeds meer moeite hebben hun weg te vinden en dat er niet altijd passende ondersteuning beschikbaar is. Ook zal het preventief huisbezoek voor 75 plussers in de andere wijken voortgezet worden. Bij dit project krijgen ouderen gerichte voorlichting over mogelijkheden die aansluiten bij hun situatie. Als het wijkgerichte huisbezoek in heel Oisterwijk is uitgevoerd, zal het project voortgezet worden met leeftijdsgerichte seniorenvoorlichting.

Middelen

Voor maaltijdenvoorziening is jaarlijks € 37.000 beschikbaar, en voor personenalarmering € 15.000. Voor voortzetting van het preventieve huisbezoek is voor 2008 en 2009 maximaal € 25.000 nodig, seniorenvoorlichting kost € 10.000 op jaarbasis. Voor professionele ouderenadviseurs wordt een bedrag van € 25.000 gereserveerd.

Met dit speerpunt willen we bereiken dat mensen met een beperking meer gebruik gaan maken van voorzieningen waardoor zij beter zelfstandig kunnen functioneren. Dit zal zich uiten in het aantal verkochte dienstencheques van WZSW en het aantal cliënten van de formulierenbrigade. Daarnaast zal er vanaf 2009 een keuzeaanbod zijn voor maaltijdenvoorziening. Voor het preventieve huisbezoek streven we naar een deelnamepercentage van 40% van de aangeschreven personen.

Speerpunt 2

Bestrijding eenzaamheid

Door mensen te stimuleren en mogelijkheden te bieden om langer zelfstandig te kunnen wonen en functioneren, willen we mensen in staat stellen om hun leven op hun eigen manier in te richten en hen in stimuleren eigen keuzes te maken. Een grote valkuil hierbij is sociaal isolement en eenzaamheid. Met name ouderen hebben o.a. door het wegvallen van naasten een verhoogde kans om zich eenzaam te gaan voelen. De gemeente vindt dat er een stevige keten dient te zijn die deze problematiek bij mensen signaleert, en een passend aanbod kan doen om hen uit hun sociaal isolement te halen of ervoor te zorgen dat het niet erger wordt. De gemeente zet al sinds 2004 actief in op preventie van eenzaamheid onder ouderen. Ook de komende periode zal de gemeente blijven inzetten op preventie van eenzaamheid. De stuurgroep

eenzaamheid ouderen zal gecontinueerd worden, en er zal verkend worden of deze uitgebreid kan worden met vertegenwoordigers van andere doelgroepen. Daarnaast zal er een structureel aanbod van een cursus omgaan met de 3^e levensfase voor ouderen komen. Hier is in 2007 voor de eerste keer mee gestart.

Als nieuw instrument wordt de contactcirkel ingezet. Een contactcirkel is een methode om mensen met eenzaamheidsproblematiek met een gelijke interesse bij elkaar te brengen. In Tilburg is dit een succesvol project. In 2008 zullen de mogelijkheden in Oisterwijk geïnventariseerd zijn, en het streven is om de contactcirkel uiterlijk halverwege 2009 gerealiseerd te hebben. Hiervoor is € 5.000 nodig.

Daarnaast heeft de gemeente in 2 wijken preventieve huisbezoeken aangeboden aan 75 plussers. Deze huisbezoeken geven waardevolle informatie over risicogroepen m.b.t. eenzaamheid of uitval. Daarnaast bieden ze de oudere duidelijke en gerichte informatie over bv. activiteiten, regelingen of organisaties. Dit helpt hen om de weg te vinden bij een hulp- of ondersteuningsvraag. Door het voortzetten van het wijkgerichte preventieve huisbezoek en hierna structurele seniorenvoorlichting aan te bieden aan bepaalde leeftijdscategorieën, willen wij mensen zoveel mogelijk in staat stellen de regie over het eigen leven te blijven voeren en vroegtijdig te signaleren wanneer het mis gaat zodat daar actie op kan worden ondernomen. De uitkomsten van deze projecten zullen meegenomen worden in de ontwikkeling van het beleid en waar nodig zullen in de toekomst voorstellen gedaan worden om hierop in te spelen. Voortzetting van het preventieve huisbezoek in de overige wijken kost in 2008 en 2009 maximaal € 25.000. Het project met structurele seniorenvoorlichting door vrijwilligers kost op jaarbasis € 10.000 en zal starten na afronding van de preventieve huisbezoeken.

Met dit speerpunt willen we bereiken dat mensen worden gestimuleerd om zelfstandig te functioneren, maar voorkomen dat mensen daardoor in een sociaal isolement terecht komen. We willen met de cursus omgaan met de 3^e levensfase jaarlijks minimaal 15 mensen bereiken. In 2009 is de contactcirkel gerealiseerd en jaarlijks zal het aantal deelnemers daaraan stijgen met 10%. Het netwerk eenzaamheid is in 2010 uitgebreid met de doelgroepen met een verstandelijke beperking en psychische of psychiatrische klachten. Bij de preventieve huisbezoeken streven we naar een deelname van 40% van de aangeschreven personen.

Doelstelling C

Meedoen makkelijker maken

Meedoen, de kern van de WMO. Niet voor iedereen even vanzelfsprekend. Meedoen kan lastig zijn om verschillende redenen. Geen vervoer, geen passend aanbod, geen geld, je niet geaccepteerd en welkom voelen. De gemeente wil inzetten om hier letterlijk en figuurlijk drempels weg te nemen. Soms door zelf te handelen, soms door vanuit haar regierol anderen aan te sporen zaken op te pakken.

Speerpunt 1

Toegankelijkheid

Toegankelijkheid van de openbare ruimte en openbare gebouwen is wezenlijk voor mensen met een beperking. Als je blind bent, of in een rolstoel zit, kun je nogal wat obstakels tegenkomen die het 'meedoen' belemmeren.

Simpelweg omdat je de locatie niet kunt bereiken, of niet binnen kunt komen. Daarom zal de gemeente extra aandacht gaan besteden aan toegankelijkheid. Een aantal zaken doen we al: zo hebben de culturele accommodaties allebei een ITS symbool. Dit zegt echter alleen iets over de toegankelijkheid voor mensen in een rolstoel, maar niet over de toegankelijkheid voor blinden. Rond het station en op de Lind in Oisterwijk zijn blindegeleidestroken, maar die houden abrupt op in de Dorpsstraat. De gemeente wil meer en beter gaan luisteren naar ervaringsdeskundigen door een toegankelijkheidsoverleg op te zetten waarvan de leden zelf een beperking hebben. Het toegankelijkheidsoverleg zal zich buigen over de volgende zaken:

- Toegankelijkheid van de dorpscentra van de kernen Oisterwijk en Moergestel. Hierbij zal onder andere overleg georganiseerd worden tussen winkeliers, horecaondernemers, ervaringsdeskundigen en de gemeente met als doel een gezamenlijk gedragen oplossing te vinden voor bepaalde problemen.
- Toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen (culturele en wijkaccommodaties).
- Toegankelijkheid bij nieuw aan te pakken verkeerssituaties in de openbare ruimte.

Het resultaat is dat bij alle verkeerssituaties en plannen van gemeentelijke accommodaties een paragraaf is opgenomen over toegankelijkheid, waar bij de totstandkoming ervan ervaringsdeskundigen via het toegankelijkheidsoverleg zijn betrokken. Gekeken zal worden of dit geïntegreerd kan worden in de duurzaamheidstoets.

Middelen

P.M.

Speerpunt 2

Een breder en toegankelijker aanbod op het gebied van werk en vrije tijdsbesteding

Van verschillende doelgroepen hebben we te horen gekregen dat ze een gebrek ervaren aan passende activiteiten, met name in de avonduren en in het weekend. De meeste mensen hebben wel een dagbesteding of werk, maar toch is er behoefte aan meer werkervaringsplekken bij reguliere organisaties en bedrijven. De gemeente erkent op dit terrein haar regierol en wil zich vooral inzetten om partners bijeen te brengen en bewust te maken van hun verantwoordelijkheid en hun mogelijkheden om hier iets aan te doen. Hierbij zal de inzet op verschillende terreinen plaatsvinden:

- Culturele, sport en ontmoetingsactiviteiten: We streven ernaar om mensen met een beperking zoveel mogelijk mee te laten doen bij reguliere organisaties en in reguliere gebouwen. Zo is er al jaren een Soos voor verstandelijk gehandicapten in wijkcentrum de Pannenschuur. Meer bewegen voor ouderen wordt gecontinueerd, en onderzocht zal worden of ook mensen uit andere doelgroepen hieraan mee kunnen doen. Er zal een stimuleringsregeling komen voor culturele- sport en ontmoetingsverenigingen als zij zich zichtbaar inzetten om mensen met een beperking mee te laten doen in hun organisatie. Dit zal opgepakt worden in relatie met de herijking subsidiestelsel die in 2008 zal plaatsvinden. Participatie van mensen met een beperking zal daarin aangemerkt worden als actueel thema. In 2008 zal de subsidieregeling vormgegeven worden waarna hij in 2009 zal worden ingevoerd.
- In 2010 zal er opnieuw een ervaringsplein georganiseerd worden, waarop aan de hand van een aantal

thema's met ervaringsdeskundigen in gesprek gegaan zal worden. Hiervoor zullen er naast de ervaringsdeskundigen zelf, ook andere partijen uitgenodigd worden, zoals maatschappelijke instellingen en ondernemers. Op dit ervaringsplein willen wij evalueren of we met de uitvoering van het gemeentelijke beleid op de goede weg zitten, of dat er bijgestuurd moet worden. Daarnaast biedt het ervaringsplein de mogelijkheid voor ontmoeting en netwerkopbouw van zowel de ervaringsdeskundigen zelf als maatschappelijke partners. Het ervaringsplein zal een 2-jaarlijks terugkerende activiteit worden.

- Netwerken bevorderen: We willen organisaties en instellingen betrekken en samenbrengen om de integratie en activering van mensen met een beperking zo goed mogelijk te laten verlopen. De gemeente zal daartoe haar mogelijkheden onderzoeken, bv welke rol kunnen mensen met een beperking hebben bij de brede school ontwikkeling, of zijn er mogelijkheden via maatschappelijke stages om jongeren in contact gebracht worden met mensen met een beperking. Ook de samenwerking tussen organisaties voor ouderen, mensen met een verstandelijke of psychische beperking biedt kansen op een sterker aanbod van activiteiten voor de doelgroepen. In 2008 zal er gestart worden met het betrekken van deze partners, onder andere in de ontwikkeling van de brede school en leefbaarheid in wijken en buurten.

Middelen

Voor de stimuleringsregeling voor sport- en vrije tijdsverenigingen reserveren we € 10.000. Een nieuwe editie van het ervaringsplein kost voor 2010 eenmalig € 5.000. Voor netwerkenopbouw reserveren we € 1.000 en voor het kwartiermakersfestival worden regionale afspraken gemaakt. De gemeente Oisterwijk zal max. € 2.500 subsidiëren.

Speerpunt 3

Acceptatie van kwetsbare mensen in de samenleving

Met name mensen met een psychische of psychiatrische achtergrond hebben te maken met onbegrip en vooroordelen. Hierdoor voelen zij zich soms niet geaccepteerd. Hun wens is om er bij te horen in de buurten en wijken waar ze wonen. De organisaties Zorgbelang, GGZ en RIBW hebben daarom een aantal jaren geleden het 'kwartiermakerfestival' opgezet. Onder deze vlag worden door de hele regio activiteiten georganiseerd die mensen bijeen moeten brengen, zodat er begrip ontstaat voor elkaar en isolement wordt doorbroken. De nadruk ligt op de mogelijkheden en talenten die ieder mens heeft. In 2008 krijgt het regionale kwartiermakerfestival een impuls doordat de regiogemeenten gezamenlijk gaan subsidiëren, en ook de provincie geld beschikbaar gaat stellen. In Oisterwijk zijn in 2006 voor de eerste keer activiteiten georganiseerd. De gemeente wil vanuit haar regierol partners bijeen brengen om zo het kwartiermakerfestival te laten groeien, in de eerste plaats voor de doelgroep mensen met een psychische beperking, en later ook voor andere doelgroepen. Met dit speerpunt willen we bereiken dat meer mensen deelnemen aan het kwartiermakerfestival.

Middelen

€ 2.500

Totale middelen kwetsbare groepen:

(bedragen zijn afgerond)

Activiteit/Project	Bestaand				Nieuw			
	08	09	10	11	08	09	10	11
Maaltijdenvoorziening	38.000	38.000	38.000	38.000				
Personenalarmering	20.000	20.000	20.000	20.000				
Klein Karwei	3.500	3.500	3.500	3.500				
Mimax	7.000	7.000	7.000	7.000				
Soos Amarant	9.000	9.000	9.000	9.000				
Ouderenwerk	48.000	48.000	48.000	48.000				
Div. ouderenorg/act. waaronder SWO	46.000	46.000	46.000	46.000				
Meer bewegen voor Ouderen	12.000	12.000	12.000	12.000				
Aangepast sporten	3.000	3.000	3.000	3.000				
Div. gehandicapten org.	2.500	2.500	2.500	2.500				
Inlooppunt	8.000	8.000	8.000	8.000				
Mimax	7.000	7.000	7.000	7.000				
Ouderenadviseur							25.000	25.000
Seniorenvoorlichting							10.000	10.000
Preventief huisbezoek					25.000	25.000		
Cursus 3 ^e levensfase					5.000	5.000	5.000	5.000
Contactcirkel						5.000	5.000	5.000
Ervaringsplein							5.000	
Stimuleringsregeling verenigingen					10.000	10.000	10.000	10.000
Bevordering netwerken					1.000	1.000	1.000	1.000
kwartiermakersfestival					2.500	2.500	2.500	2.500

Dit beleidsterrein heeft raakvlakken met:

- Prestatieveld 1: leefbaarheid;
- Prestatieveld 3: informatie en advies;
- Prestatieveld 4: mantelzorg en vrijwilligers;
- Prestatieveld 6: individuele voorzieningen;
- Economisch beleid;
- Toerisme;
- Ondernemers;
- Ruimtelijke ordening;
- Woningbouw;
- Openbare ruimte.

Kaders en visie van de raadswerkgroep

Voor wie doen we het?

Het beleid is er voor alle inwoners van Oisterwijk met een beperking en/of een chronisch psychisch en/of psychosociaal probleem, die tijdelijk of structureel niet kunnen functioneren. Door de toenemende vergrijzing in de gemeente Oisterwijk ontstaat er een groter wordende groep ouderen met beperkingen.

De gemeente wil dat de inwoners van Oisterwijk, zolang dat mogelijk is, zelfstandig kunnen functioneren en meedoen in de samenleving. Dit betekent dat mensen met een beperking of handicap vaker thuis kunnen blijven wonen of weer thuis kunnen gaan wonen.

Wie willen we zijn?

Dé organisatie die verantwoordelijk is voor het verstrekken van goede voorzieningen aan burgers.

We willen als gemeente inwoners die beperkingen ondervinden in staat stellen mee te blijven doen aan de samenleving, door gebruikmaking van de voorzieningen en hulp bij het huishouden.

Een goede deskundige adviseur en informatieverstrekker van voorzieningen uit de WMO waarvan burgers gebruik willen/kunnen maken.

We willen als gemeente serviceverlenend zijn en klantgericht inspelen op verzoeken van burgers.

Wij willen als gemeente een goed communicerende partner zijn.

Welke doelstellingen willen we bereiken?

- Beperkingen compenseren door het verstrekken van algemene of individuele voorzieningen aan degene die daarin zelf niet kunnen voorzien;
- Zorgen voor kwalitatief hoogwaardige, betaalbare en toegankelijke voorzieningen ten behoeve van het zo lang en zo zelfstandig mogelijk wonen in de eigen woonomgeving;
- Zorgen voor kwalitatief hoogwaardige, betaalbare en toegankelijke voorzieningen ten behoeve van het verplaatsen in (de directe omgeving van) Oisterwijk.

Welke uitgangspunten hanteren we daarbij?

Prestatieveld 6 is gericht op het zelfstandig functioneren en maatschappelijk participeren als het gaat om wonen, het verplaatsen in en rondom de woning en het lokaal verplaatsen. Anders gezegd: de gemeente verstrekt voorzieningen aan burgers ter compensatie van de beperkingen als zij daarin zelf niet kunnen voorzien. De beperkingen die door de gemeente gecompenseerd moeten worden, kunnen betrekking hebben op lichamelijke, verstandelijke, geestelijke en financiële vermogen van het individu. Door dit compensatiebeginsel gaat het niet zozeer om het recht op een bepaalde voorziening, maar op ondersteuning, uitgaande van de beperking van de burger. (De gemeente kan bovendien niet alles compenseren door middel van het verstrekken van een voorziening; er wordt ook een beroep gedaan op het acceptatievermogen van burgers).

Samenvattend schema

Doelstelling A

Beperkingen compenseren door het verstrekken van algemene of individuele voorzieningen aan degene die daarin zelf niet kunnen voorzien.

Speerpunten

- 1 Bekendheid en toegankelijkheid tot de voorzieningen vergroten;
- 2 Snelle, eenvoudige, en daar waar nodig, integrale indicatiestelling;
- 3 Snelle en eenvoudige compensatie van beperkingen door het ontwikkelen en inzetten van algemene (laag-drempelige) voorzieningen;
- 4 Bevorderen van klantgerichtheid via een vraaggestuurde benadering.

Actiepunten

- 1 Goede informatievoorziening aan burgers.
Actuele informatievoorziening bij het Zorgloket.
- 2 Prioriteit bij aanvragen van 70-plussers.
 - Indicaties zoveel mogelijk door de gemeente zelf verrichten.
 - Veelvuldig werken met huisbezoeken bij indicaties.
Handhaven van de huidige algemene en collectieve voorzieningen.
Afstemming met andere projecten in de gemeente zoals Wonen Zorg en Service in de Wijk en formulierenbrigade.
 - Analyseren, herkennen, signaleren van de problematieken van de klant.
 - Klanten voorzien van het juiste advies, informatie en ondersteuning.
 - Verstrekken van individuele voorzieningen op maat indien nodig.
 - Het aanbieden van cliëntondersteuning op gebied van zorg, welzijn, dagbesteding en wonen.
 - Verordening en verdere regelgeving periodiek evalueren en actualiseren.

Wat te bereiken?

Jaarlijks klanttevredenheidsonderzoek

- Stijging van het % burgers t.a.v. bekendheid van het zorgloket. (monitor leefbaarheid en veiligheid)
Minimaal 80 % van de 65-plussers is op de hoogte van het bestaan van WMO-voorzieningen.
80% van de aanvragen in de toekomst zelf indiceren.
Jaarlijks ongeveer 600 huisbezoeken afleggen

Doelstelling B

Zorgen voor kwalitatief hoogwaardige, betaalbare en toegankelijke voorzieningen ten behoeve van het zo lang en zo zelfstandig mogelijk wonen in de eigen woonomgeving.

Speerpunten

- 1 Bestendigen en verstevigen van de samenwerking tussen verhuurders en woningstichtingen om aangepaste woningen beschikbaar te maken en te houden voor de mensen met een beperking;
- 2 Aanbieden van woonvoorzieningen en aanpassingen in de woning;
- 3 Aanbieden van hulp bij het huishouden, maaltijdvoorziening, personenalarmering.

Actiepunten

- 1 Convenant met de woningstichting herzien. Afspraken maken met 3 grote verhuurders;
- 2 Zorgdragen dat eigen bijdragen voor de individuele voorzieningen niet leiden tot onaanvaardbare kostenstijgingen voor cliënten.
Samenwerking met het CAK en SVB.
- 3 Mening van gebruikers betrekken bij de te maken werkafspraken met leveranciers van voorzieningen.

Wat te bereiken?

- Jaarlijks klanttevredenheidsonderzoek
- Volgen van de klanttevredenheidsonderzoeken door de leveranciers.

Doelstelling C

Zorgen voor kwalitatief hoogwaardige, betaalbare en toegankelijke voorzieningen ten behoeve van het verplaatsen in (de directe omgeving) van Oisterwijk.

Speerpunten

1. Aanbieden van voorzieningen om te verplaatsen zoals rolstoelen, scootmobielen, deeltaxi.

Actiepunten

- Met leveranciers afspraken maken over kwantiteit en kwaliteit van hun aanbod .
- De mening van gebruikers betrekken bij de te maken werkafspraken met leveranciers van voorzieningen
- Zorgdragen dat eigen bijdragen voor de individuele voorzieningen niet leiden tot onaanvaardbare kostenstijgingen voor cliënten.
- Samenwerking met het CAK en SVB.

Wat te bereiken?

- Jaarlijks klanttevredenheidsonderzoek
- Volgen van de klanttevredenheidsonderzoeken door de leveranciers.

Toelichting

Doelstelling A

De gemeente is een goede deskundige adviseur en informatieverstrekker van voorzieningen uit de WMO waarvan burgers gebruik willen/kunnen maken. Wij willen klanten veelvuldig en zo gericht mogelijk informeren. Dit kan variëren van algemene informatie tot een vorm van persoonlijke ondersteuning. Stappen hierbij zijn verheldering van de vraag (wat wil ik/heb ik nodig), verstrekken van keuzeondersteunende informatie, (actieve) steun bij het realiseren van de zorg- en/of ondersteuningsbehoefte en evaluatie. De problematiek van klanten wordt niet alleen curatief benaderd maar er wordt ook ingezet op preventie.

Voor 2008 en verder zal het accent komen te liggen op het verrichten van de indicaties door eigen medewerkers. Dit betekent dat voor de komende jaren geïnvesteerd wordt in deskundigheidsbevordering ten aanzien van de vaardigheden en expertise van de eigen medewerkers. Daar waar sprake is van een complexe aanvraag (bijvoorbeeld een combinatie van voorzieningen op grond van de Wmo en AWBZ) zal afstemming plaatsvinden met een externe adviseur. De wijze waarop hieraan invulling wordt gegeven zal, mede in overleg met de regiogemeenten, worden gesproken.

Om bij de indicaties een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de thuissituatie en problematiek van de klant is de keuze gemaakt voor het afleggen van huisbezoeken. Op deze wijze kan de gemeente inspelen op de individuele behoeften van de klant en maatwerk leveren.

Doelstelling B

De gemeente voert de regie op het gebied van goede woonvoorzieningen voor klanten. Dit betekent dat er een nieuwe overeenkomst met de woningstichting wordt opgesteld en met 3 grote verhuurders nadere afspraken gemaakt worden met betrekking tot beschikbaarheid en aanpasbaarheid van woningen.

Om te voorkomen dat er sprake is van lastenverzwaring zal de gemeente ervoor zorgen dat eigen bijdragen voor de individuele voorzieningen niet leiden tot onaanvaardbare kostenstijgingen voor cliënten. De gemeente hanteert de anti-cumulatieregeling die zal gelden voor eigen bijdragen in het kader van de AWBZ en de WMO.

Doelstelling C

Om te voorkomen dat er sprake is van lastenverzwaring zal de gemeente ervoor zorgen dat eigen bijdragen voor de individuele voorzieningen niet leiden tot onaanvaardbare kostenstijgingen voor cliënten. De gemeente hanteert de anti-cumulatieregeling die zal gelden voor eigen bijdragen in het kader van de AWBZ en de WMO.

Totale middelen Voorzieningen

(bedragen zijn afgerond)

Activiteit/Project	Bestaand				Nieuw			
	08	08	09	10	08	09	10	11
woningaanpassing	200.000	200.000	200.000	200.000	10.000	20.000	20.000	20.000
rolstoelvoorziening	200.000	200.000	200.000	200.000	10.000	20.000	20.000	20.000
gehandicapten parkeerkaart	5.000	5.000	5.000	5.000				
Externe indicatie- /advieskosten	48.855	48.855	48.855	48.855				
Huishoudelijke zorg in natura	1.005.000	1.005.000	1.005.000	1.005.000	45.000	65.000	85.000	90.000
PGB huish.zorg	160.000	160.000	160.000	160.000	5.000	10.000	15.000	20.000
Sociaal vervoer AWBZ	40.000	40.000	40.000	40.000				
Vervoervoor- ziening	580.000	580.000	580.000	580.000	20.000	75.000	120.000	150.000

Dit beleidsterrein heeft raakvlakken met:

- Beleid voor kwetsbare groepen;
- Beleid voor vrijwilligers en mantelzorgers;
- Wonen, welzijn, zorg;
- Personenalarmering;
- Veiligheid;
- Vervoersvoorzieningen;
- Zorgloket.

9 | Maatschappelijke Opvang, Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en verslavingszorg

Kaders en visie van de raadswerkgroep

Voor wie doen we het?

De gemeente streeft ernaar dat alle inwoners naar vermogen volwaardig deelnemen aan onze samenleving. Deze eigen verantwoordelijkheid van de burger is door de komst van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) alleen maar groter geworden.

Er is echter een groep mensen die dit (tijdelijk) niet kan. Deze mensen kampen met ernstige psychische/psychisch- sociale problemen, maar hebben tevens problemen op meerdere levensgebieden (denk aan wonen, financiën, gezondheid, sociale netwerken) en zijn niet in staat deze problemen zelfstandig op te lossen. Dit zijn de mensen om wie het gaat als we het hebben over de prestatievelden 7, 8 en 9 van de WMO. Aan de ene kant is er een brede doelgroep (alle inwoners), aan de andere kant een smalle doelgroep (mensen die sociaal kwetsbaar en onvoldoende zelfredzaam zijn, die problemen hebben op meer dan één leefgebied en niet de zorg krijgen die ze nodig hebben).

Om preventieactiviteiten gericht en daardoor effectiever in te kunnen zetten richten wij ons op bepaalde doelgroepen: de sociaal kwetsbaren en risicogroepen. Het gaat dan om jongeren, ouderen en allochtonen.

Wie willen we zijn?

Wij willen een gemeente zijn die zich niet beperkt tot de wettelijke verplichte taken, maar extra investeert in preventie binnen deze kwetsbare groepen.

Als gemeente willen wij samenwerken met de regiogemeenten Midden-Brabant bij het versterken van het ketenoverleg, het inzicht krijgen in, benoemen en monitoren van gezamenlijke doelgroepen en het gezamenlijk bepalen van het aanbod in de regio.

De gemeente heeft de regie op het terrein van openbare geestelijke gezondheidszorg. De maatschappelijke organisaties zijn verantwoordelijk voor de uitvoering. Als gemeente willen wij ons zoveel mogelijk richten op partnerschap en vanuit het gemeenschappelijke belang opereren.

Welke doelstellingen willen we bereiken?

- Voorkomen van maatschappelijke uitsluiting van kwetsbare groepen door meer te investeren in preventie en nazorg;
- Optimaliseren van de (vroeg)signalering en de toeleiding naar zorg en opvang;
- Verbeteren van de samenwerking en de effectiviteit van zorg en opvang.

Welke uitgangspunten handteren we daarbij

- De burger staat centraal;
- Eigen verantwoordelijkheid van burgers: wat ze zelf kunnen doen, moeten ze ook doen. Wanneer dat echt niet meer gaat, moeten er goede (zorg)voorzieningen zijn waar ze ondersteuning van krijgen;
- Voorzieningen moeten zo dicht mogelijk bij de burger aanwezig zijn;
- Lokaal wat lokaal kan, regionaal wat moet;
- Zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande initiatieven en netwerken.

Samenvattend schema

Doelstelling A

Voorkomen van maatschappelijke uitsluiting van kwetsbare groepen door meer te investeren in preventie en nazorg.

Speerpunten

- Vergroten kennis en inzicht over de doelgroep;
- Versterken eerstelijnsvoorzieningen door extra ondersteuning van de tweedelijnsvoorzieningen;
- Voorkomen en verminderen van psychische stoornissen met name onder jongeren en het voorkomen en verminderen van overmatig alcoholgebruik;
- Stimuleren van maatschappelijke aansluiting en voorkomen van terugval.

Actiepunten

Opstellen uitvoeringsprogramma

Wat te bereiken?

Vóór 1 april 2008 ligt er een uitvoeringsprogramma, waarin concrete acties en resultaten zijn opgenomen

Doelstelling B

Optimaliseren van de (vroeg)signalering en de toeleiding naar zorg en opvang.

Speerpunten

- Meer bekendheid geven aan het aanbod van zorg en opvang;
- Meer inzicht krijgen in de effectiviteit van de verschillende overleggen;
- Uitbreiden Stedelijke Bemoeizorg.

Actiepunten

Opstellen uitvoeringsprogramma

Wat te bereiken?

Vóór 1 april 2008 ligt er een uitvoeringsprogramma, waarin concrete acties en resultaten zijn opgenomen.

Doelstelling C

Verbeteren van de samenwerking en de effectiviteit van zorg en opvang.

Speerpunten

- Ketencontractering en sturen op prestaties;
- Formuleren richtlijnen voor de uitvoering;
- Registratie en monitoring.

Actiepunten

Opstellen uitvoeringsprogramma

Wat te bereiken?

Vóór 1 april 2008 ligt er een uitvoeringsprogramma, waarin concrete acties en resultaten zijn opgenomen.

Toelichting

Per 1 januari 2007 zijn gemeenten, zorgkantoren en zorgaanbieders gezamenlijk verantwoordelijk voor maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg, ook wel bekend als OGGz+.

De WMO biedt de mogelijkheid om een meer samenhangend beleid te ontwikkelen. Met meer aandacht voor integraal beleid, de cliënt centraal en de uitvoering efficiënter. De voorzieningen zijn veelal op regionaal niveau georganiseerd, vandaar dat de prioriteiten en keuzes niet alleen op lokaal niveau moeten worden gesteld.

Bureau Queste heeft in opdracht van de gemeenten in Midden-Brabant (ROM-gemeenten) een regionaal beleidsplan 'Samen sterk voor kwetsbare burgers' opgesteld, waarin een gezamenlijk beleidskader is geformuleerd met daarin een gedeelde ambitie op het terrein van de OGGz. Uitgangspunt hierbij is dat wat gemeenten lokaal kunnen oppakken, ook lokaal gebeurt, onder verantwoordelijkheid van die gemeente. Dit regionaal beleidskader kunt u vinden op de gemeentelijke website (www.oisterwijk.nl) en geeft richting aan het regionale beleid voor de komende vier jaar.

Hoe ziet dit kader er uit?

De WMO biedt de gemeenten veel vrijheid voor het ontwikkelen van een beleid om maatschappelijke uitsluiting te verminderen en te voorkomen. De wettelijke taken zijn minimaal omschreven. Het gaat dan om:

- Preventie: zo veel als mogelijk voorkomen dat mensen (verder) in problemen raken;
- Signalering en toeleiding: mensen vroegtijdig in beeld brengen en toeleiden naar hulpverlening;
- Zorg en opvang: aanbod dat aansluit op de vraag;
- Nazorg: terugval wordt zoveel mogelijk beperkt/doorstroom wordt bevorderd;

- De ROM-gemeenten willen meer dan het feitelijk (laten) uitvoeren van deze taken. Het is de ambitie van de ROM-gemeenten om het aantal mensen dat in een kwetsbare positie terecht komt de komende vier jaren te verminderen en daardoor de groeiende vraag naar complexe zorg tegen te gaan. Zij willen sterk inzetten op preventie, beter inzicht in de doelgroep, het versterken van de ketensamenwerking, het gezamenlijk bepalen van het aanbod in de regio.

Deze manier van werken biedt de mogelijkheid de complexe problematiek te verminderen, hetgeen tot kostenbesparing leidt. En werkt tevens door in het welzijnsbeleid en leidt tot kostenbesparing voor de AWBZ en zorgverzekering.

Deze ambitie is vertaald naar beleidsvoornemens, die uiteindelijk moeten uitmonden in concrete uitvoeringsprogramma's. Vóór 1 april 2008 zal het beleidskader worden vertaald naar uitvoeringsprogramma's voor 2008 en 2009.

Totale middelen prestatieveld Maatschappelijke opvang, Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en Verslavingszorg

(bedragen zijn afgerond)

Activiteit/Project	Bestaand				Nieuw			
	08	09	10	11	08	09	10	11
Extra preventie-activiteiten*					PM	PM	PM	PM
lokale activiteiten mbt signalering en verwijzen*					PM	PM	PM	PM

* In het uitvoeringsprogramma zullen concrete bedragen worden genoemd.

Deze beleidsterreinen hebben raakvlakken met:

- Gezondheid;
- Maatschappelijk werk;
- Sociale activering;
- Sociaal cultureel werk;
- Wonen;
- Inkomen;
- Onderwijs;
- Veiligheid;
- Vrijwilligerswerk.

Kaders en visie van de raadswerkgroep

Voor wie doen we het?

Openbare gezondheidszorg raakt alle inwoners van Oisterwijk. Het betreft immers de *preventieve* zorg die uiteindelijk moet leiden tot een gezondere bevolking. Om de preventieve zorg echter effectief te maken, zal per speerpunt een specifieke doelgroep gekozen worden. In het algemeen beschouwt de gemeente de volgende doelgroepen als belangrijk in de openbare gezondheidszorg:

- Kinderen/jongeren (gezien het spreekwoord 'jong geleerd is oud gedaan' en gezien de verantwoordelijkheid van de gemeente op het gebied van de jeugdgezondheidszorg);
- Ouderen (gezien de vergrijzinggraad van de gemeente).

Wie willen we zijn?

- We willen een gemeente zijn die de wettelijke taken in de openbare gezondheidszorg uitvoert (aansturing van de jeugdgezondheidszorg, collectieve preventie, uitvoering infectieziektebestrijding, instandhouding GGD). Niets meer, niets minder.
- We willen een gemeente zijn die **samen** met maatschappelijke en lokale partners **lokale** gezondheidsproblemen definieert en oppakt. Landelijke, provinciale en regionale gezondheidsthema's vormen de achtergrond waartegen lokale keuzes gemaakt worden.
- De gemeente wil vooral de rol van *regisseur* op het terrein van gezondheidszorg. Voor uitvoering zien we een belangrijke taak voor maatschappelijke partners weggelegd.

Welke doelstellingen willen we bereiken?

- Verbetering van de gezondheid van de Oisterwijkse bevolking. Voor de periode 2008–2011 zijn daarbij de speerpunten: **overgewicht** (specifieke doelgroepen: kinderen/jongeren en ouderen, **alcoholgebruik** (specifieke doelgroep: jongeren), **psychosociale problematiek bij jongeren en depressiviteit bij volwassenen** (specifieke doelgroep: jongeren en ouderen).
- Versterking van de jeugdgezondheidszorg. De invoering van het Elektronisch Kinddossier en de opzet van een centrum voor Jeugd en Gezin zijn daarin spilpunten.

Welke uitgangspunten hanteren we daarbij?

- De uitwerking van het gezondheidsbeleid wordt in hetzelfde stramien opgepakt als de WMO prestatievelden.
- Voor acties ten aanzien van de speerpunten wordt zo veel als mogelijk aangesloten bij initiatieven die reeds ontwikkeld worden (aanknopingspunten: sportbeleid 2008–2012, veiligheidsbeleid, ouderenbeleid, jeugdbeleid, regionaal beleid t.a.v. OGGZ).
- Daar waar mogelijk worden de speerpunten vanuit diverse invalshoeken en/of integraal benaderd (bij overgewicht bijvoorbeeld aandacht voor voeding én beweging, bij alcoholgebruik aandacht voor voorlichting, acties en handhaving).

Samenvattend schema

Doelstelling A

Verbetering van de gezondheid van de Oisterwijkse bevolking.

Speerpunten

- 1 Tegengaan van schadelijk alcoholgebruik bij jongeren;
- 2 Aanpak van overgewicht bij ouderen en jongeren;
- 3 Preventie en vroegsignalering van psychosociale klachten en depressie.

Actiepunten

T.a.v. speerpunt 1

- Opstellen actieplan schadelijk alcoholgebruik.

T.a.v. speerpunt 2

- Opstellen actieplan overgewicht.

T.a.v. speerpunt 3

- Opstellen actieplan psychosociale klachten/depressie.

Wat te bereiken?

T.a.v. speerpunt 1

- Het percentage Oisterwijkse jongeren dat overmatig drinkt of 'binge' drinkt, daalt.

T.a.v. speerpunt 2

- Het percentage Oisterwijkse 65 plussers met ernstig overgewicht blijft constant;
- Het percentage Oisterwijkse jongeren met overgewicht daalt.

T.a.v. speerpunt 3

- Het percentage Oisterwijkse ouderen dat eenzaam is, daalt;
- Het aantal Oisterwijkers dat deelneemt aan preventieve programma's tegen depressie stijgt;
- Het aantal vroegsignaleringen van psychosociale problemen bij jongeren stijgt.

Doelstelling B

Versterking van de jeugdgezondheidszorg.

Speerpunten

- 4 Invoering van het Elektronisch Kinddossier;
- 5 Opzet van een Centrum voor Jeugd en Gezin.

Actiepunten

- Zie hoofdstuk 3, Integraal Jeugdbeleid.

Wat te bereiken?

- Zie hoofdstuk 3, Integraal Jeugdbeleid.

Toelichting

De gemeentelijke taken op het terrein van gezondheidszorg zijn vastgelegd in de **Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV)**. Het gaat hierbij om taken in de **openbare**, ofwel **collectieve** gezondheidszorg. Dat zijn taken die gericht zijn op de bevordering van de gezondheid bij de bevolking in het algemeen². De gemeente heeft besloten de gezondheidsnota die geschreven wordt vanuit de WCPV, te combineren met de WMO nota. WCPV en WMO liggen immers in elkaars verlengde: meedoen en zelfredzaamheid versterken de gezondheid van burgers. En andersom: een gezond leven is een voorwaarde om zichzelf te kunnen redden en mee te kunnen doen in de samenleving. Daarnaast bestaan er inhoudelijke raakvlakken tussen de 2 wetten, zoals bijvoorbeeld op het vlak van jeugd(gezondheids)beleid, de openbare geestelijke gezondheidszorg en het beleid voor kwetsbare groepen.

Vanuit de WCPV heeft de gemeente verschillende taken. Veel daarvan worden uitgevoerd door de GGD Hart voor Brabant. Op enkele terreinen heeft de gemeente meer beleidsvrijheid. Deze liggen vooral in het opzetten van preventieprogramma's om gezondheid van burgers te verbeteren en in de jeugdgezondheidszorg. Daarover gaan de centrale doelstellingen in het gezondheidsbeleid dan ook.

De centrale doelstellingen

In de startnotitie Lokaal Gezondheidsbeleid heeft de gemeente eerder de kaders voor het gezondheidsbeleid 2008–2012 geschetst³. Gegeven deze kaders, waarin onder andere de input van maatschappelijke partners en het advies van de GGD, kiest de gemeente in de komende beleidsperiode voor de volgende doelstellingen in het gezondheidsbeleid:

- A. Verbetering van de gezondheid van de Oisterwijkse bevolking
- B. Versterking van de jeugdgezondheidszorg.

Hieronder volgt een toelichting op doelstellingen en de aanpak die de gemeente voor ogen staat:

Doelstelling A

Verbetering van de gezondheid van de Oisterwijkse bevolking

De Oisterwijkse bevolking is redelijk gezond en wijkt daarin weinig af van de bevolking in de regio en in den lande. Toch is Nederland sinds 1960 in europees opzicht teruggevallen naar de middenmoot als

² Het betreft hier dus geen taken die regulier aangeboden worden door een instelling uit de Care ('zorgen') of Cure ('genezen') sector zoals een ziekenhuis, thuiszorg, verzorgingstehuis of huisarts.

³ Startnotitie Lokaal Gezondheidsbeleid, augustus 2007. Hierin vindt u ook definities en een evaluatie van het gezondheidsbeleid 2003–2007.

het gaat om levensverwachting. Ongezonder gedrag (roken, schadelijk alcoholgebruik en overgewicht) levert een forse bijdrage aan de ziektes die leiden tot sterfte. Vooral het ongezonde gedrag onder jongeren baart zorgen⁴. De gemeente kiest er dan ook voor om enkele aspecten van ongezond gedrag de komende 4 jaar aan te pakken, te weten alcoholgebruik en overgewicht. Daarnaast is er aandacht voor psychosociale klachten en depressie, een ziektebeeld dat de kwaliteit van leven ernstig aantast en daarmee leidt tot een relatief hoge ziektelast. De 3 thema's overgewicht, alcoholgebruik en psychosociale klachten/depressie, zijn speerpunten die door maatschappelijke partners in de gemeente als lokale gezondheidsproblemen zijn bestempeld. Ze zijn tevens op landelijk niveau tot speerpunten in de preventieve gezondheidszorg benoemd.

Speerpunt 1

Tegengaan van schadelijk alcoholgebruik bij jongeren.

Toelichting

Nederlanders drinken relatief weinig in Europees opzicht, maar jongeren drinken juist vaker en vooral meer. Het drinken van alcohol op jonge leeftijd is schadelijk voor de gezondheid en kan leiden tot hersenbeschadiging. De gemeente wil vanuit het gezondheidsperspectief het schadelijk gebruik van alcohol bij jongeren dan ook aanpakken.

Actie: om dit speerpunt te realiseren zal de gemeente aansluiten bij een reeds lopend initiatief vanuit het veiligheidsbeleid. In dit initiatief heeft een werkgroep bestaande uit gemeente, Novadic Kentron, politie, horeca, jongerenwerk en 2college, een breed **actieplan** opgesteld voor het tegengaan van **alcohol en drugsgebruik onder jongeren**. Dit plan wordt opgenomen in het veiligheidsbeleid van de gemeente (behandeling in raad december 2007). Voor het gezondheidsbeleid wordt dit plan in 2008 aangevuld met doelen op het terrein van gezondheid en met het aspect van vergunningsbeleid t.a.v. evenementen met jongeren (in samenwerking met afdeling Vergunning & Handhaving). Resultaat: opzet en uitvoering actieplan schadelijk alcoholgebruik. Daarnaast kan de gemeente meeliften met landelijke campagnes.

Speerpunt 2

Aanpak van overgewicht bij ouderen en jongeren.

Toelichting

De belangrijkste oorzaak van overgewicht is een disbalans tussen energie-inname (voeding) en energieverbruik (lichamelijke activiteit). Overgewicht is een groeiend probleem in Nederland en levert na

⁴ Zie 'kiezen voor een gezond leven' (ministerie VWS, 2006) en 'Gezondheid telt in Oisterwijk' (GGD Hart voor Brabant, 2006)

roken de grootste bijdrage aan de ziektelast. Het leidt tot chronische aandoeningen als diabetes mellitus (type 2), hart- en vaatziekten, aandoeningen van de galblaas, aandoeningen van het bewegingsapparaat en verschillende vormen van kanker. Daarnaast heeft (ernstig) overgewicht een relatie met psychosociale problemen en verlies aan kwaliteit van leven. Oisterwijkers zijn de laatste jaren dikker geworden.

In de regio heeft 45% van de volwassenen overgewicht⁵. Van de Oisterwijkse kinderen van 2 –11 jaar is dat 8%, van de Oisterwijkse jongeren van 12–17 jaar 9%.

Actie

De gemeente wil het overgewicht bij vooral jongeren en ouderen de komende jaren tegengaan. Ze zal daarvoor een actieplan ontwikkelen waarin zowel voeding- als bewegingsaspecten opgenomen worden. Aansluiting wordt daarvoor gezocht bij het sportbeleid (behandeling in raad voorjaar 2008) en het ouderenbeleid (zie ook prestatieveld 5 in deze nota). Voor het ontwikkelen en uitvoeren van een actieplan worden diverse maatschappelijke partijen (GGD, Thebe, sportservice, maatschappelijk werk, scholen, psychoconsulting etc.) geraadpleegd en betrokken. Het actieplan wordt in 2008 ontwikkeld, de jaren daarna uitgevoerd.

Speerpunt 3

Preventie en vroegsignalering van psychosociale klachten en depressie.

Toelichting

Depressie behoort tot de aandoeningen met de grootste ziektelast. Naast een grote individuele last legt deze ziekte ook een claim op de kosten van de collectieve gezondheidszorg en leidt het tot economische inactiviteit. De ziekte is daarmee een gezamenlijke verantwoordelijkheid van vele partners.

Psychosociale klachten die vaak op jeugdige leeftijd voorkomen, kunnen indien verwaarloosd, op latere leeftijd leiden tot een depressie. In Oisterwijk ervaart 8% van de jongeren van 12 – 17 jaar zijn psychische gezondheid als slecht, bij volwassenen is dit 18%, bij 65-plussers 21%. Eenzaamheid, een groot risicofactor voor depressie, komt onder ouderen veelvuldig voor: 50% van de Oisterwijkse 65-plussers voelt zich eenzaam.

Actie

Een goede geestelijke gezondheid is noodzakelijk om mee te kunnen doen in de samenleving. De gemeente wil op het vlak van psychosociale klachten/depressie dan ook een actieplan ontwikkelen

⁵ Berekend m.b.v. de Body Mass Index (BMI, gewicht/lengte in het kwadraat). Bij een BMI van 25 is volgens de World Health Organisation sprake van overgewicht, bij een BMI van 30 van ernstig overgewicht (obesitas).

en uitvoeren. Vooral *preventie* en daaraan gekoppeld *vroege signalering* moeten daarbij aandacht krijgen. Daarvoor wordt aansluiting gezocht bij het reeds bestaande project 'bestrijding eenzaamheid ouderen' en de plannen die regionaal worden ontwikkeld in het kader van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (zie prestatieveld 8). Tezamen levert dit een actieplan psychosociale klachten/depressie op (in 2008) dat daarna uitgevoerd wordt.

Benodigde middelen voor de speerpunt 1 t/m 3:

Voor uitvoering van de op te stellen actieplannen wordt € 15.000 per jaar voor uitvoering van lokaal gezondheidsbeleid gereserveerd. Dit bedrag is reeds opgenomen in de bestaande middelen voor gezondheidsbeleid. Middelen die vanuit het beleid voor sport, ouderen, veiligheid en openbare geestelijke gezondheidszorg beschikbaar gesteld worden, zijn hierbij niet inbegrepen.

Te bereiken doelen in de speerpunten 1 t/m 3:

- Het percentage Oisterwijkse jongeren dat overmatig (nu 21% in regio) of 'binge' drinkt (nu: 14%) is gedaald. Overmatig is;
 - 1 keer per week 6 glazen op een dag of meer (binge-drinken);
 - Gemiddeld 3 (man) of 2 (vrouw) glazen per dag of meer;
- Het percentage Oisterwijkse ouderen met *ernstig* overgewicht blijft constant (nu 15%);
- Het percentage Oisterwijkse jongeren met overgewicht daalt (nu 9%);
- Het percentage Oisterwijkse ouderen dat eenzaam is daalt (nu 50%);
- Het aantal Oisterwijkers dat deelneemt aan preventieve programma tegen depressies stijgt;
- Het aantal vroege signaleringen van psychosociale problemen bij jongeren stijgt.

De eerste 4 aandachtspunten kunnen worden gemeten via de gezondheidsmonitors van de GGD.

Doelstelling B

Het versterken van de Jeugdgezondheidszorg

Volgens de WCPV is de gemeente verantwoordelijk voor uitvoering van de jeugdgezondheidszorg. Daarvoor ontvangt ze een rijksbijdrage en stuurt ze al jaren de huidige actoren in dit speelveld aan: Thebe (consultatiebureau) en de GGD (jeugdgezondheidszorg).

Naast deze aansturing staat de komende beleidsperiode de *versterking* van de jeugdgezondheidszorg centraal. Dit wordt beoogd met de invoering van het Elektronisch Kinddossier en de opzet van een Centrum voor Jeugd en Gezin. Zie voor verdere uitwerking: Hoofdstuk 3.

Overzicht gemeentelijke taken

Tot slot volgt hieronder een overzicht van alle gemeentelijke taken vanuit de WCPV en de manier waarop die uitgevoerd worden:

Taak:	Uitvoering
1. Collectieve preventie:	
1.a verrichten epidemiologisch onderzoek	Wordt uitgevoerd door GGD Hart voor Brabant in de diverse 4 jaarlijkse gezondheidsmonitors
1.b bewaken gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen	– Een groot aantal besluiten integreert het gezondheidsaspect op wettelijke basis (bijv. toepassing bouwbesluit). – De aanpak van gekozen speerpunten 2008–2011 (thema's schadelijk alcoholgebruik, overgewicht, psychosociale problemen/depressie) pakt de gemeente op vanuit verschillende beleidsvelden. – De bewaking van het gezondheidsaspect wordt daarnaast verder uitgewerkt in de DuurzaamheidBalans en –procedures van de gemeente Oisterwijk. In deze balans worden de duurzame doelstellingen op het terrein gezondheid vastgelegd.
1.c opzetten preventieprogramma's	Lokale speerpunten 2008–2011: schadelijk alcoholgebruik, overgewicht en psychosociale klachten/depressie (zie deze nota)
1.d bevorderen medisch-milieukundige zorg	Wordt uitgevoerd door GGD Hart voor Brabant
1.e bevorderen technische hygiënezorg	Wordt uitgevoerd door GGD Hart voor Brabant. Gemeentelijk: continuering bewaking legionellapreventie.
2. Uitvoering infectieziektebestrijding	Wordt uitgevoerd door GGD Hart voor Brabant
3. Uitvoering jeugdgezondheidszorg	Continuering aansturing Thebe en GGD. Lokale speerpunten 2008–2011: opzetten Elektronisch Kinddossier en Centrum voor Jeugd en gezin
4. Elke 4 jaar een nota lokaal gezondheidsbeleid	Realisatie middels deze nota
5. Instandhouding van een GGD	Is verzekerd door deelname van de gemeente aan de Gemeenschappelijke Regeling GGD Hart voor Brabant

Totale middelen Openbare Gezondheidszorg:

(bedragen zijn afgerond).

Activiteit/Project	Bestaand			
	08	09	10	11
Gemeenschappelijke Regeling GGD Hart voor Brabant	345.000	345.000	345.000	345.000
Gemeenschappelijke Regeling Ambulancevervoer (RAV)	58.000	58.000	58.000	58.000
Subsidies*	1.200	1.200	1.200	1.200
Uitvoering Lokaal Gezondheidsbeleid	15.000	15.000	15.000	15.000
Jeugdgezondheidszorg maatwerk deel	19.000	19.000	19.000	19.000
Totaal gemeente	438.200	438.200	438.200	438.200
Jeugdgezondheidszorg wettelijk uniform deel (rijksbijdrage)	285.000			
Totaal Gezondheidszorg	723.200			

* Op dit moment worden jaarlijks waarderings**subsidies** verstrekt aan de plaatselijke EHBO's en het Rode Kruis. In het kader van het herijking subsidiebeleid (waarin subsidies worden gekoppeld aan beleidsdoelen) zullen deze subsidies **vanaf 2009** worden **heroverwogen**.

Het gezondheidsbeleid heeft raakvlakken met:

- Het sportbeleid;
- Het ouderenbeleid (prestatieveld 5);
- Het veiligheidsbeleid;
- Vergunning en handhavingsbeleid;
- Het beleid rondom de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (prestatieveld 7).

De financiën van de WMO is, en blijft waarschijnlijk, wel een punt van aandacht zowel lokaal als landelijk. Of Gemeenten voldoende middelen toegewezen krijgen om de voor hen nieuwe taken uit te voeren is een actueel onderwerp. In onderstaand overzicht wordt getracht om alle beleidsvoornemens die in deze nota beschreven staan financieel in beeld te brengen. Hierbij zijn echter wel een paar kanttekeningen te maken:

- 1 In de begroting is gesteld dat de WMO kostenneutraal dient te worden uitgevoerd.
- 2 De Integratie-uitkering WMO is voor de periode 2008 tot en met 2011 volgens de nieuwe objectieve berekeningssystematiek totstandgekomen. Deze is vooral gebaseerd op de leeftijdsopbouw van de Gemeente.
- 3 Het totaalbudget bestaat uit de Integratie-uitkering WMO + de reeds in de begroting opgenomen 'WVG-middelen'. Hierbij zijn dus niet opgenomen de reeds in de begroting opgenomen middelen uit de voormalige Welzijnswet. In een later stadium zal dit totaalplaatje nog gepresenteerd worden om te weten wat er in totaliteit aan middelen omgaat in de WMO.
- 4 De bedragen die in het overzicht staan zijn gekoppeld aan de beleidsvoornemens uit de nota. Vele zijn dus **ingeschatte** bedragen en dienen met de nodige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.
- 5 Bij prestatieveld 6 (individuele voorzieningen) is in de ontwikkeling van het budget rekening gehouden met;
 - De toenemende vergrijzing en een daaraan verbonden verwachte stijging van de vraag naar voorzieningen;
 - Aanbestedingsnadelen die nu al bekend zijn (Deeltaxi) en de nog te verwachten aanbestedingsnadelen.
- 6 Het risico van de WMO is met name aanwezig bij prestatieveld 6, voorzieningen, daar hier veelal sprake is van zogenaamde 'open-eindregelingen'

Een voorzichtige conclusie die getrokken kan worden uit het overzicht is dat de haalbaarheid om de WMO budgetneutraal uit te voeren als risicovol bestempeld kan worden. Bedragen zijn veelal nog 'boterzacht' en derhalve nog onvoldoende betrouwbaar om een hardere uitspraak over de financiering van de WMO-activiteiten te doen.

Bij de totstandkoming van de projectplannen, ervaringsgegevens, offertes en dergelijke zullen cijfers pas een grotere betrouwbaarheid verkrijgen. In de jaarlijkse Berap's zal dit nauwlettend gevolgd gaan worden.

WMO		2008	2009	2010	2011
Prestatieveld					
1	Leefbaarheid				
	Kijk op je wijk	5.000	18.000	18.000	18.000
	WonenZorgServiceindeWijk	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Leefbaarheidsmonitor	0	5.000	0	5.000
	Wijkraden	7.000	7.000	7.000	7.000
	Wijkcentra versterken	5.000	5.000	0	0
2	Jeugd				
	Versterken zorgcoördinatie	25.000	50.000	50.000	50.000
	Speelplekken	0	0	25.000	25.000
	Structurele subsidie St. Huiselijk geweld	13.000	13.000	13.000	13.000
	Activiteiten in wijkcentra	10.000	10.000	10.000	10.000
	Preventief jeugdbeleid	25.000	50.000	50.000	50.000
	Signaleringssysteem Zorg voor Jeugd	20.000	8.000	8.000	8.000
	Electronisch Kinddossier	0	10.000	5.000	5.000
	Centrum Jeugd en Gezin	0	100.000	100.000	100.000
3	Zorgloket				
	1 fte	40.000	40.000	40.000	40.000
	Clientvolgsysteem	0	20.000	20.000	20.000
	Digitale sociale kaart	40.000	19.000	19.000	19.000
	WMO	2.008	2.009	2.010	2.011
4	Mantelzorg en Vrijwilligers				
	Vrijwillige thuishulp	30.000	30.000	30.000	30.000
	Stichting Mantelzorg	12.000	12.000	12.000	12.000
	Mantelzorg vouchers	1.000	1.000	1.000	1.000
	Waardering Vrijwilligers	5.000	5.000	5.000	5.000
5	Deelname aan maatschappelijk verkeer kwetbare groepen				
	Werkervaringsplekken mensen met beperking	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Voortzetting Preventief huisbezoek	25.000	25.000	0	0
	Seniorenvoorlichting	0	0	10.000	10.000
	Contactcirkel	0	5.000	5.000	5.000

WMO Prestatieveld	2008	2009	2010	2011
Contactcirkel	0	5.000	5.000	5.000
Cursus 3e levensfase	5.000	5.000	5.000	5.000
Toegankelijkheid dorpscentra	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Stimuleringsregeling verenigingen	10.000	10.000	10.000	10.000
Bevordering Netwerken	1.000	1.000	1.000	1.000
Ervaringsplein	0	0	5.000	0
Kwartiermakersfestival	2.500	2.500	2.500	2.500
6 Individuele voorzieningen				
1/2 fte Soza	20.000	20.000	20.000	20.000
Woningaanpassing	210.000	220.000	230.000	240.000
Rolstoelvoorziening	210.000	220.000	230.000	240.000
Gehandicaptenparkeerkaart	5.000	5.000	5.000	5.000
Externe indicatie/advieskosten	50.000	50.000	50.000	50.000
Huishoudelijke zorg in natura	1.050.000	1.070.000	1.090.000	1.110.000
PGB huish.zorg	165.000	170.000	175.000	180.000
Sociaal vervoer AWBZ	40.000	40.000	40.000	40.000
Vervoervoorziening	600.000	655.000	700.000	730.000
7/8/9 OGGZ, Maatschappelijke opvang en verslavingszorg				
Subsidie Collectieve preventie GGZ	14.000	14.000	14.000	14.000
Extra preventie-activiteiten	15.000	15.000	15.000	15.000
Extra activiteiten t.b.v. signalering en verwijzing	10.000	10.000	10.000	10.000
Communicatie	25.000	20.000	20.000	20.000
Burgerparticipatie (WMO-Raad)	7.000	7.000	7.000	7.000
Clienttevredenheidsonderzoek	7.000	7.000	7.000	7.000
Totaal uitgaven	2.709.500	2.974.500	3.089.500	3.164.500
Integratie-uitkering WMO	1.746.059	1.943.059	2.140.059	2.140.059
WVG-middelen	1.034.286	1.034.286	1.034.286	1.034.286
Totaal middelen	2.780.345	2.977.345	3.174.345	3.174.345
Saldo	70.845	2.845	84.845	9.845

